www.svoboda-online.com

AUG 10 1920

Published and distributed under permit (No. 781), authorised by Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

РІК ЗАЛОЖЕННЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
ВІВТОРОК, ЧЕТВЕР І СУБОТУ
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, мані-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

ОКРЕМЕ ЧИСЛО 4 ЦЕНТИ Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association. SINGLE COPY 4 CTS

РІК XXVIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., СУБОТА, 7-го СЕРПНЯ 1920. ЧИСЛО 95. VOL. XXVIII. JERSEY CITY, N. J., SATURDAY, AUGUST 7, 1920. No. 95.

ДОМАГАНЄ ОКРЕМОЇ ГАЛИЦЬКОЇ РЕПУБЛИКИ.

МАРА ПОНОВНО ВСЕСВІТНОЇ РІЗНІ ІЗЗА ПОЛЬЩІ.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

ДОМАГАННЄ ОКРЕМІШНОСТИ ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ.

ВІДЕНЬ, 1. липня. — Газета „Чеське Слово доносить, що президент Директорії Галицької України, Др. Евген Петрушевич виїхав до Праги, щоби там переспрявляти про справу Східної Галичинни. Рівночасно вислав Др. Петрушевич до Найвисшої Ради в Парижи меморіял з домаганнєм признати самостійну Західно-Українську Республику, независиму від Польщі та від київського правительства. Про своє домаганнє повідомив Др. Петрушевич дипльоматичні місії, що перебувають під сю пору у Відни.

Чеські газети, як „Трибуна та Чеське Слово" пишуть про оправдане такого домагання і про вагу Східної Галичини для Чехії, бо через що Чехія малаби вільний доступ на велику Україну і до Росії. Східна Галичина, по думці чеських газет, се ключ до Східної Европи.

ПРЕДСТАВНИКИ ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ ЗАПРОШЕНІ НА МАЙБУТНЮ КОНФЕРЕНЦІЮ В ЛОНДОНІ.

Лондонська газета „Таймс" з дня 15 липня доносить, що представники східної Галичини дуть брати участь на Конференції в Лондоні.

В доповненню до сеї вістки вістки треба згадати, що Др. Кирило Білик, бувший делегат У. Н. К. на мирову конференцію в Парижи, дістав повідомлення від Дра Ст. Томашівського, делегата Західної Области Української Народньої Республики в Парижі, що алянтська Рада запросила офіціяльно галицько-українське правительство до участи в нарадах конференції, яка має відбутися мабуть вже незабаром в Лондоні.

Член палати послів в Лондоні полковник Веджвуд, поставив на засіданню англійського парляменту дня 14. липня запит до правительства, чи то правда, що делеґація Східної Галичини на амайбутню лондонську конференцію буде вислана українським або польським правительством і чи Східна Галичина уважається часто Польщі, чи ні. Міністер Бонар Ло заявив в імени правительства, що на сей запит він не може дати відповіди.

СХІДНА ГАЛИЧИНА ДІСТАЄТЬСЯ ПІД УКРАЇНСЬКУ АДМІНІСТРАЦІЮ.

ВІДЕНЬ, 19. липня. — (У. П. Б.) „Рідчепосполіта" з дня 16 липня доносить зі Львова: Зі східної і полуднево-східної части Галичини доходять вісти, що польські власти опускають зовсім без пляну сю часть краю, а се викликує переполох і занепокоєнне у Львові.

До Східної Галичини поїхали військові комендант Петлюри, щоби там вербувати добровольців до української армії. Де есть лише мала залога польського війська, там українські команданти стараються взяти власть в свої руки.

Большевицька аґітація натрапляє українським селянством. Українські селяни мали змогу довідатися від бувших жовнирів української Галицької Армії всю правду про большевиків і жовніри якраз боролися, по стороні большевиків біля Київа, а опісля перейшли на сторону Петлюри.

ПОЛЯКИ МАЛИ ВИПУСТИТИ УКРАЇНСЬКИХ ОФИЦИРІВ.

ВІДЕНЬ, 19. липня. — Українське Пресове Бюро сповищає: Як доносить польська газета „Ржечпосполіта", польськи правительство випустило галицьких українських офіцирів (Кромі деяких) з неволі і вони мають вступити до армії ґен. Павленка.

УКРАЇНСЬКІ СОЦІЯЛІСТИ ВИСТУПИЛИ З ДРУГОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

ЛЬВІВ, 11. липня. — На краєвій конференції української социял-демократичної партії, що відбувала свої наради 4 і 5 липня у Львові принято слідуючу резолюцію:

„Конференція У. С. Д. П. стверджує, що другий Інтернаціонал перестав істнувати. Конференція не приступає до III. Інтернаціоналу в Москві, бо він в теперішнім часі не представляє волі усього социялістичного пролетаріяту.

„Конференція заявляє, що цілою силою буде стреміти до відбудови такого Інтернаціоналу, в котрі зединивси би пролетаріят усього світа".

ЖИДИ ДІСТАЛИ 7 МІЛЮНІВ РУБЛІВ НА БОЛЬШЕВИЦЬКУ АГІТАЦІЮ НА УКРАЇНІ І В СУМЕЖНИХ КРАЯХ.

НЮ ЙОРК, 4. серпня. — Н. Шіфрін, кореспондент жидівської газети „Форверте", доносить з Лондону, що його повідомлено, телеграфічно з Москви, що „Екзекутивний Комітет Народних Комісарів" ухвалив дня 2. серпня 7 міліонів для жидівської комуністичної партії „Бунд" на те, щоб ця організація провадила аґітацію на Литві, Україні, в Польщі і на Білій Руси.

Примітка редакції: „Екзекутивний Комітет Народних Комісарів" — це назва саветського правительства. Воно складається зі 48 комісарів, з чого є 42 Жидів, а 6 Москалів.

З ПОЛЬЩІ.

Воєнне положенне в Польщі.

ВАРШАВА, 5. серпня. — Не загал положенне на фронті поправилося. Большевицький наступ здовж ріки Буга, межи містом Бересте і рікою Нурець здержано. Поляки перейшли до протиофензиви, хоч большевики здобули місто Ломжу, на північ від Варшави і загрожують безпосередно містови.

На Волині держаться добре польські позиції над рікою Стир, Стоход і в болотах над Припетю. Большевицька кіннота посувається дальше понад пруську границю в напрямі зелізничого шляху Данциг-Мława-Варшава.

ІДЕ ВЖЕ БОРОТЬБА ЗА ВАРШАВУ.

БЕРЛІН, 5. серпня. — Тепер вже йде боротьба пряме на рівнині перед Варшавою — каже кореспондент „Тагеблятту". Коли червоній армії вдасться переломити лінію Хожелє-Пултуск, то вона стане вже перед портами Варшави.

(Пултуск лежить лише 35 міль на північ від Варшави).

Тяжкий бій ведеться коло Новгорода. Дня 1. і 2. серпня російські резерви в силі 30,000 інфантерії і один полк польової артилерії перейшли через Ґрайєво в сторону Новгороду.

ПОЛЯКИ МАЛИ ЗІДБИТИ БРОДИ.

ВАРШАВА, 5. серпня. — Нинішнє звідомленне ґенерального штабу доносить, що Поляки відбили місто Броди і прогнали большевиків до Радивилова. Американські летуни з відділу Косцюшка бються проти піхоти і кінноти Буденного понад рікою Серетом. Часть цего відділу запустилася в боротьбу коло Микулинець, підчас якої впало 1.600 большевиків, а велике число зістало ранених.

Рутенські і литовські дивізії в польській армії.

ВАРШАВА, 5. серпня. — В урядовім звідомленню польського ґенерального штабу, виданім вчера вечером, сказано: „Тяжка боротьба йде дальше межи рікою Нарвою і Бугом на лінії що йде через Самбрів, Яблочки і Ціхановіце (на північний схід від Варшави). Недалеко цего останнього міста, яке положене на північний захід від Седлец перша дивізія руських (рутенськи!) і литовських військ взяла 200 полонених, 8 кулеметів і віз з харчами від полку піхотинців в завзятім протинаступі.

Прим. Редакції: Дотепер згадувано лише про „українські війска" в польській армії. Єсть це ті відділи, що стоять за Петлюрою і їх розміщено коло Східної Галичини. Слова „руський" (рутенськи) не уживано до тепер на означенне тих відділів. Колиж тут згадується про „руські" війска аж коло Варшави, то може тут мова про білорускі відділи, затягнені силою до польської армії.

АЛЯНТИ ВИННІ — КАЖЕ ПАДЕРЕВСКІ.

ПАРИЖ, 3. серпня. — В розмові з кореспондентом газети „Н. Й. Таймс" сказав бувший премієр Польщі Падеревскі, що він хотів заключити мир зі саветами сейчас, коли обняв уряд премієра. Але на конференції в Парижи сказав йому Клемансо, що Польща не сміє заключувати мира з большевиками. Тоді Польща піднила боротьбу аж до своїх останних сил.

РОЗПУЧЛИВИЙ НАСТРИЙ У ВАРШАВІ.

ВАРШАВА, 5. серпня.—Польща напружила вчера свої останні сили, щоби здержати ворога. Державні мужі відбували конференції через цілий день, а головну ролю грали у всіх постановах британська, французька та італійська місії.

Польська молодіж вступає масово до армії — навіть 14 і 15 літні шкільні хлопці добровільно йдуть до військової служби, щоб боронити міста перед наїздом ворога. Часописі пишуть з цілим натиском, що Варшава не мож віддати большевикам.

Міська Рада створила окрему Раду оборони. Створено варшавську доманну ґвардію, котра заняла становища на правім боці Висли, щоби боронити мостів і берегів.

Американське, британське і французьке посольство приготовляються до утечі з міста якоїсь хвилі. Польське правительство мадоби перенестися до Кракова, а американське посольство дістало наказ звинути свої бюра і бути готовим до виїзду до Ґраденц коло Данціґа. 110 миль на захід від Варшави.

АЛЯНТСЬКА ПОМІЧ ДЛЯ ПОЛЬЩІ.

ВАРШАВА, 5. серпня. — Амуниція, наладована в Данциґу, прибула сюди нині, а гармати, танки і кріси, привезені з Франції видіслається сейчас на фронт. Французькі офіцири прибувають теж щодня, щоб поробити останні приготування для оборони Варшави.

Румунія проти Росії.

ЛОНДОН, 5. серпня. — Румунія нагромаджує свої війска на російсько-румунській границі, доносить телеграма з Польщі.

Анґлія солідарно постоїть за Польщею.

ЛОНДОН, 5. серпня. —У вчерашній промові в парляменті заявив премієр Ллойд Джордж, що Анґлія настає на саветське правлінє, щоб воно заключило перемиря з Польщею і згодилося переспрявляти з нею про мир на конференції, котра має бути скликана в Лондоні. Він заявив також, що постарається о висилку амуниції до Польщі через Данциґ, а на випадок, коли би саветы не відповіли вдоволюючо на анґлійське предложенне, але схотіли знищити Польщу, то він — Ллойд Джордж — на це не згодиться.

Америка хоче але не може помочи.

ВАШІНҐТОН, 5. серпня. — Правительство Злучених Держав не може дати ніякої помочі без уповажнення конґресу. Війска вислати не вільно, бо треба на це окремого закона; позички також не вільно уділити. Урядовці допускають, що президент Вилсон скличе окрему сесію Конґресу для помочі Польщі.

Франція мобілізує.

ПАРИЖ, 5. серпня. — Франція відчулаби найболючійше упадок Польщі, бо упалиби всі її пляни на сході, так старанно випрацювані бувшим міністром закордонних справ, Пінпоном. Франція боїться особливо Німеччини і її становища зглядом Росії. До тепер заряджала Франція мобілізацію двох дивізій, які мали би бути вислані сейчас до Польщі.

ПОЛЬСЬКІ ДЕЛЕҐАТИ ПИЦІЛИ НА ПОНОВНІ ПЕРЕГОВОРИ З МОСКВОЮ.

ЛОНДОН, 5. серпня. — Польська перемирня і мирова делеґація відїхала нині з Варшави до Мінська, як про це доносять з Варшави.

З РОСІЇ.

БОЛЬШЕВИЦЬКЕ ЗВІДОМЛЕННЄ ПРО ВІЙНУ З ПОЛЬЩЕЮ.

ЛОНДОН, 5. серпня. — Урядове большевицьке звідомленне про війну з Польщею звучить:

„В середу ми заняли Ломжу, Мазовецке, станцію Шепетово і цілий ряд місцевостий на захід. „По завзятій боротьбі ми заняли Ціхановіце, 88 миль на полудневий схід від Гродна і дійшли до ріки Буг, та до гирла ріки Нурець. В напрямі Седлец ми переломили завзятий опір Поляків. В околиці Тарнополя і Чорткова ми женемо Поляків до ріки Стрипи".

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ЦІЛИ НА БУКОВИНІ, В РУМУНІЇ І В ЦАРГОРОДІ.

ЖЕНЕВА, 5. серпня. — Никола Ленін злегковажив недавний ультимат Румунії і не хоче забрати саветських війск з румунської території. Таке доносить букарештенський кореспондент газети „Журналь де Женев".

Положенне в Румунії має бути дуже поважне. Большевики найшли на Галичину, а в Буковині чверть мільона недоволених социялістів готові злучитися з наїзниками.

Кореспондент каже, що коли російські і німецькі комуністи готові злучитись до вкупу Варшави, то болгарські, русскі і мадярські большевики хочуть зійтися в Букарешті, щоб опісля дійти до Царгороду.

САВЕТИ ТАКІСАМІ ПРАВЕДНИКИ ЯК АЛЯНТИ.

ЛОНДОН, 4. серпня. — Майор-ґенерал Моріс нишев газеті „Дейлі Нюс", що зовсім нелогічно закидають большевикам зраду супроти Польщі. Вони (большевики) придержуються утертих правил в міжнародних зносинах. В 1918 році дня 11. падолиста заключили алянти перемирє з Німеччиною, але алеянтські війска стрілянї ще через кілька годин по підписанню перемиря. Саветське правлінє не зломило ще ніякого звичаю або права, уживаного в культурній війні. Головна ціль большевиків єсть мабуть добре вибити Польщу і дати її границю здовж ріки Бугта. Се була би та „лінія" границя, яку обіцює Ленін Польщі.

ДОВІРОЧНИЙ БОЛЬШЕВИЦЬКО-НІМЕЦЬКИЙ СОЮЗ.

ЛОНДОН, 5. серпня. — Саветська Росія заключила тайний союз з Німеччиною в справі Польщі, кілька тижнів перед тим, заки ще розпочала похід на Польщу — так каже кореспондент лондонського „Таймсу". Умови мали би бути такі:

Росія забрала би собі всю амуницію з Польщі та воєнні перевозові матеріяли. По заняттю Польщі саветы могли би вислати туди своїх комісарів, щоби вони контролювали всю продукцію і вивіз. Опісля Росія забралася би з Польщі а її взяла би Німеччина яко забезпеченне за будучі позички уділені Росії, та в заміну за німецькі товари і роботу, висилану до Росії.

Тепер большевики хотіли би позбутися того договору в той спосіб, що намагаються створити польську большевицьку армію, яка мала би остати в Польщі, а тоді Німеччина нехай собі радить, як хоче.

М. Красін, большевицький міністер торговлі, заперечив сему і заявив, що такого договору нема.

В-КОЖДИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

САВЕТИ НЕ МОЖУТЬ ЗДЕРЖАТИ СВОЄЇ АРМІЇ.

ЛОНДОН, 4. серпня. — Часопись „Таймс" доносить, що на домаганнє Анґлії, вислане до саветів, щоб вони спинили свій похід на Варшаву, большевики мали відповісти, що вони не можуть здержати своєї армії, бо їй обіцяли, що вона має уйти до Варшави і тому тепер не дасться здержати. Армія надіється погулятй свобідно в польській столиці.

НЕ АҐІТУЙТЕ ПРОТИ БОЛЬШЕВИКІВ, БО ПОШКОДИТЕ ЖИДАМ!

НЮ ЙОРК, 4. серпня. — Жидівська большевицька газета „Форверте" друкує таку статтю:

„Сіоністи (Жидівські націоналісти) зі саветської Росії вислали заяву до Сіоністів в Анґлії і Франції, щоби їхня пропаґанда проти саветської Росії припосить шкоду сіоністичній роботі в Росії.

Жиди повинні оцінити те, що большевики положили конець жидівським переслідуванням в Росії і дали Жидам повну свободу".

Дальше кажеться в статті, що жидівські делеґати Макс Пайн і Джордж Фішер, котрі поїхали з Америки до Польщі, а відтак через Україну до Росії і тепер вернули назад до Америки, — що вони переконалися наочно, як большевики силою приневолюють мужиків — молодих і старих — вчитися, а попи, котрі були до тепер одинокими письменними людьми на селі, мусять тепер працювати фізично або навіть йти по жебрах. Мужики посідають і обробляють землю, але добробуту нема. Панує страшна дорожнеча.

Супружеств заключують тепер в Росії мало. Хто хоче женитися то той відбуває церемонію дома, а опісля лише записується, що він жонатий. Розвід таксамо дуже легкий. Треба лише записатися, що чоловік і жінка розійшлися — і вже єсть розвід. Економічне положенне має бути дуже тяжке.

З РІЖНИХ СТОРІН.

ПОЛОЖЕННЄ ДУЖЕ ПОВАЖНЕ.

ЛОНДОН, 5. серпня. — Межи анґлійськими урядовцями й дипльоматами инших народів відчувається нескритий страх ізза русько-польского положення. Один Миський урядовець заявив: „Положенне таке поважне, як було в серпни 1914 року".

ЛОНДОН, 6. серпня. — У вчерашній промові Ллоя Джорджа, виголошений в палаті послів пробивається такий поважний настрій, що його дається відчувати всюди. Коли премієр Ллойд Джордж і Бонар Ло зійшлися в середу на нараді з представником фінансової саветської місії в Лондоні, а то з Львовом Каменьовом, та Камеєвом так був поражений аргументами Ллойда Джорджа, що вислав сейчас телеграму до саветського правління в Москві з представленнєм, що саветы повинні сейчас відповісти на брітійські пропозиції в справі перемиря з Польщею.

ВАШІНҐТОН, 5. серпня. — По слях тутешнього уряду польське положенне єсть крайно поважне не лише ізза того, що загрожена політична і територіяльна цілість Польщі, але тому, що загрожений всесвітний мир. Урядовці думають, що ще не запізно ратувати Польщу, одначе кажуть, що до того треба військової помочі алянтів.

Відчувається таке переконанне, що большевикам єсть грозою цивілізації, що чапує навіть настрій дати з Америки мілітарну поміч Польщі, щоби спинити похід большевиків.

ХТО НОСИТЬ БІЛИЙ КОВНІРЕЦЬ — ТОЙ БУРЖУЙ І МУСИТЬ ГИНУТИ.

АЛЛЕНТАУН, (Східна Прусія,) 5. серпня. — Утікані, що прибули сюди з Польщі, оповідають, що большевики грозять смертю кождому алянтському горожанинови, який ой явиться в околиці, ними занятій. На слідком сего міжалянтська комісія заборонила комунебудь переходити кордон і йти на большевицьку територію.

Збігці оповідають, що большевики стріляють дідичів і тих, що мають якийсьбудь маєток. Хто має білий ковнірець — сей може бути застрілений. Урядовці міжалянтської комісії твердять, що вони мають докази на се, що ті оповідання правдиві.

НІМЦІ НЕ ДОЗВОЛЯТЬ НА ПЕРЕВІЗ АЛЯНТСЬКИХ ВІЙСК ДО ПОЛЬЩІ.

БЕРЛІН, 5. серпня. — Німецьке правительство рішене недопустити всіми силами до перелсання через Німеччину алянтських війск на помочі Польщі — як се заявив сьогодня німецькому парляменті Др. Вальтер Сімонс, міністер закордонних справ Німеччина мусіла би боронитися трохи такого нарушення невтральности.

АНҐЛІЙСЬКІ РОБІТНИЧІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОТИ ВМІШАННЯ В РОСІЯ.

ЛОНДОН, 6. серпня. — Артур Гендерсон, провідник робітничої партії в палаті послів, вислав до місцевих робітничих організацій обіжник, щоб робітнича партія задемонструвала проти всякого вмішування Антанти в Росії проти висилки робітників та амуниції до Польщі. В обіжнику аґітується за сейчасовим зиссенням блокади Росії, та за новязанням торговельних зносин з нею.

З огляду на сю ворожнечу правительство думає лише зробити економічний начинок на Росію; кажуть що може прийти до поповної цілковитої блокади Росії.

НЕЩАСЛИВА ЖЕНИТЬБА КОМАРА.

(Популярна пісня на Лемківщині Україні).

Ой що-ж бо то за шум-гуморок,
Що комар тай мух оженилися.
Взяв собі жінку невеличку,
Що не вміла шити, прасти ні ткати,
Ані свому комарови доходити.
Ой повезе комар до хмелю,
В чистеє поле, в долину широку.
Ой сів же він собі на дубочку,
Цвитуне, пожвини голосочку.
Зорвалася вітер-буря,
Вона того комарика з дуба зрула.
Ой упав комар на покоси,
Поломи, порощив усі кости.
Зібралися пчоли,
Вони того комарика поховали.
Ой що-ж бо то лежить за покоями?
То ваша, чи гетьман, чи полковник?
Ні, то ваша, ні гетьман, ні полковник,
Тілько муш-нелестун полковник.

ЕСТЕТИЧНА ЧИСТКА ЗУБІВ
ЗАПОБІГАЄ ЗУБОМУ БОЛЮ
ЗАПОБІГАЄ ЗУБОМУ БОЛЮ
ЗАПОБІГАЄ ЗУБОМУ БОЛЮ

"SVOBODA" (LIBERTY)

The Ukrainian newspaper published three times a week; Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893.

VLADIMIR B. LOTOTSKY, Editor-in-Chief.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION:

United States:	
1 year	$3.75
6 months	$2.00
3 months	$1.25
In Jersey City and to foreign countries:	
1 year	$5.00
6 months	$2.50
3 months	$1.50

ПЕРЕДПЛАТА:

В Заучених Державах:	
на рік	$3.75
на пів року	$2.00
на 3 місяці	$1.25
В місті Jersey City і за границю:	
на рік	$5.00
на пів року	$2.50
на 3 місяці	$1.50

Single copy 4 cents. Поодиноке число 4 центи.

З Канади належить висилати гроші лише мой-ордером, а не паперовими грішми, бо ві стоять в Заучених Державах нисше цінн. При виміні числять 15 центів від кождого канадійського паперового доляра.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery.

Телефон Гол. канцелярії Укр. Народного Союза — 1838 Montgomery.

Всі мой-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланню замовлення належить долучити мой-ордер або чек.

За всі оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

ХТО ПРИЙДЕ ПО ЛЕНІНОВИ?

Нюйорський дневник „Таймс" в числі з 2-ого с. м. помістив вступну статтю п. з. **„Російский Бонапарте?"**, в якій питається, чи в Росії по Ленінови не повстане який військовий диктатор, Брусілов або инший, котрий заведе тамки жорстрий лад, як се зробив був по французькій революції військовий командант Наполеон Бонапарте, котрий опісля став був цісарем Франції і воював цілу Европу.

Таке питанне належить до пророцтв, але і пророцтва часом мають деякуй підставу, коли вони є обдумані на підставі правдоподібности і розумного порівнання.

Отже, що військовий диктатор може повстати в Росії, се є правдоподібне, але тяжко, аби він був подібний до Наполеона, бо Наполеон воював цілу Европу, а тому новому російському Наполеонови випадало би хиба тримати війну проти цілої Европи, яку зачав Ленін, та завести якийсь мир, лад і спокій.

Як вже бесіда про Наполеона, то чому не сказати, що такий Наполеон вже є, бо є Ленін, котрий власне так як Наполеон воює з цілим світом.

Але коли бесіда про Леніна, то його не треба порівнувати з Наполеоном. Наполеон був військовий чоловік, який своїми военними успіхами вибився на цісаря і яко цісар воював проти цілої Европи, а Ленін — се реформатор, який зробив своїми реформами революцію в Росії, і який в імя тих реформ і на їх підставі створив свою армію, якою хоче для тих реформ здобути як найбільші простори, і для сеї цілі веде війну.

Щоби найти подібного реформатора в історії, не треба їхати аж до Парижа, бо такий є в історії Росії.

Се дар **Петро Великий.**

Для сотки літ минає з того часу, як він царював, але коли пригадати його карієру і реформи, то дуже богато буде схожого з карієрою і реформами Леніна.

Цар Петро вчився реформ заграницею і Ленін вчився заграницею і оба однаково їх переводили.

Розуміється, що не можна буквально казати, що таксамо, бо за двісті літ змінились часи і люди, але коли узглядняти ті зміни, то найдемо дуже богато подібного.

Царя Петра назвали „реформатором" („преобразователем"). Люди вірили, що він не є цар але якийсь німецький насланець, бо жаден цар не робив би таких страшних річий, які він творив, а старовіри таки просто називали його антихристом.

Цар Петро посвятився для для російської держави і народу, і для створення сильної Росії старався запрягти ті суспільні кляси, які тоді були. Для осягнення цілі він мусів завести великі реформи, по правді, на тодішні часи, революційні. До переведення тих реформ він взявся остро, рішучо, без милосердя, без серця і навіть без людського почування. Усе, що міг, посвятив для осягненя назначеної цілі. А потрафив він переводити внутрішні реформи, хотяй майже весь час свого володіння провадив війни із сусідами. Через те власне, через війни, і через острий спосіб переводженя реформ він мав стільки ворогів не лише за границею але і дома.

Які-ж були ті реформи?

Ось головні з тих реформ:

1. Цар Петро старався скасувати привілеї кляс, а змусити людий, щоби на якенебудь признанне в державі заробили собі працею для держави.

2. Скасував клясову військовість, а завів **примусову військову службу для всіх,** що було новостю особливо для селянства, яке до того часу у війску не служило.

3. Запровадив **примусову працю для робітників** при будові каналів, пристаний, столиці Петербурга і т. д.

4. Завів строгі реформи серед шляхти. До того часу шляхта (боярство і дворянство) була упривілеюною клясою, на яку сипались усі ласки, дари і гонори. Петро завів „винчуєнє" тих привілеїв. **Кождий член шляхоцького** (боярського і дворянського) **роду мусів служити державі,** або яко вояк, або яко цивільний (урядник), або яко купець. Хто не повинувався був дуже строго караний; між иншим до кар належало позбавленне маєтку. Так створив він „чиновництво" (урядництво), на яке складалось 14 постепенних чинів. На ту примусову службу шляхти глядала з відразою. А найбільше їм зило, що шляхоцьких синів брано не лише на офіцирів, але і на простих жовнірів, та що навіть цілі полки були зложені з самої шляхти.

5. У **фінансових справах** він старався побільшити державні приходи на веденне війни. Наперед він скасував податок від родини, або господарства, а запровадив **податок від кождої мужеської душі** (подушне).

Податки стягано строго, а для прискорення реформ накладано **податкові кари** на винних проти указів (які тоді були законами). Між иншим, ті, що носили народній стрій або бороду, за кару платили подвійний податок.

Треба зазначити, що Петро не оставив Росії ані копійки довгу.

6. **Скасував думу** (раду) **і прикази** (канцелярії), а натомісць **запровадив „сенат"** і десять **„колегій"** або **„міністерств"**. Крім того установив генерального прокуратора для пильнованя сенату.

Держави поділив на губернії, а містам дав муніципальну самоуправу.

7. **Скасував церковний патріярхат, а запровадив „святейший синод", під управою і доглядом цивільного або військового генерального прокурора.**

8. Навіть скасував стару абуку (кирилицю), а запровадив нову (гражданку).

9. Женщинам наказав поводитись в суспільному життю свобідно, рівно з мущинами, себто емансипуватись.

10. Скасував старе російське право, що по смерти господаря його дітьи ділились по рівній палиці спадщинною землею, а запровадив нове право, що земля переходить в цілости, неподільна, тільки на одного сина, і то не конче найстаршого, а решта дітий мають собі шукати роботи і старатись передівсім служити державі.

Отсе головні реформи царя Петра Великого.

Нема сумніву, що на тодішні часи вони були революційні і так на них тоді глядали в Росії. Ненавиділи царя, що заводив нагло і примусово такі нечувані реформи, та називали його то німецьким агентом то антихристом.

Бо дійсно він намагався зреформувати при помочі указів масу народню, яка не вміла ні читати ні писати, а як приймала укази, то тільки зі страху і виконувала прикази лише зі страху.

Говорили, що треба би було 150 літ, аби природним ходом і натуральною дорогою Росія дійшла була до тих реформ, які Петро запровадив за чверть століття при помочі штучної примусової державної машини; але другі знова говорили, що так на борзі спрепарованої цивілізації нарід не годен стрівити, та що дорога до нової цивілізації тільки сповиду виглядала близкою, а по правді вона була недосяжною, бо на ділі її таки російський нарід не осягнув, що показалось по смерти Петра.

Казали історики, що його наміри були великі, красні, розумові і благородні, і цілком не самолюбні, але що він уживав до осягнення їх способів нагальних, жорстоких і навіть звірських, то викликав таке спротивленнє і таку страшну ненависть до своїх способів, що вони загирилися в тій ненависти і викликали наглий відрух проти них.

* * *

З часу реформ Петра минуло 200 літ, але за тих двіста літ з змінилась ціла Росія.

„Нарід не той став і держава не той инший край.

„Петро не пізнав би, як би з гробу встав.

„Поставив він на костях російських козаків столицю свого імени, Петербург. Але та столиця тепер промисловe (хоч гнилє і нездорове) місто, видало пролетаріят, який повалив царську Росію, а запровадив вільну республіку.

Цар Петро не пізнав би своєї столиці.

Там, де він силував шляхту будувати собі палати, нині мешкає і править пролетаріят.

І столиця вже не столицею, Петро переніс був столицю з Москви в Санкс Петербург, а Ленін переніс з Петрограду назад в Москву.

* * *

Але в чому-ж Ленін подібний до Петра Великого?

Отже передівсім в тому, що він є другий великий **реформатор** в Росії.

Тому двісті літ реформи Петра були революційні, а сьогодня є революційні реформи Леніна.

Надіть він теж вчився на реформатора заграницею, і його теж назвали німецьким агентом, а може й антихристом. І він теж зробив революцію, лиш в инший спосіб, і він запровадив реформи „хотяй инакш, новіт", але мимо того в неодному схожі з реформами Петра, так у способі їх переведення як і в матерії, обнятій ними, і в сути самих реформ.

Міг би хто сказати, що то був цар, один, самодержець, а тепер же не самий Ленін робить, але усі савєти.

І в сьому є правда, але нам ходить о провід, о те, хто є дашею реформ.

По правді то і цар сам не правив. Ось-що писав революціонер, письменник Сергій Степняк (в статтині з. „що цар може зробити", в 1890 р.):

„Росією править 10.000 головних урядників — кримінальна ватага Николая І, замкнений чоловік сцею надзвичайною енергією і вільною. Але з чого часу населенне імперії подвоїлось, а скількість адміністративної праці центральних властий зросла найменьше вдесятеро, а до того ще телеграфи і телефони зробили зношення зі столицею так богато скорших і лекшим.

Самодержавє яко особисте правлінє вже перестало давно істнувати в Росії.

Значить, в Росії не панував уже цар і се панованнє щораз більше переходило з рук царя в руки бюрократії, а властиво буржуазії. **Отже панувала кляса буржуазна.**

Тепер відносини змінились. Панує тепер кляса, але инша. **Панує кляса пролетарська.**

Ріжниця є та, що як лідером буржуазної кляси (часом лише пасивним) був цар, так тепер лідером пролетарської кляси є Ленін, голова савєтів.

І як цар опирався на клясі, так і Ленін опирається теж на клясі, тільки на иншій.

Цар Петро, опираючись на клясі шляхоцькій, переводив свої революційні реформи з початком 18. століття, а Ленін, опираючись на клясі робітничій, переводить свої реформи з початком 20. століття.

Але порівнаймо реформи.

Наперед треба пригадати, що спосіб переведення одних і других реформ однаково жорстоких, що є особливою прикметою московською.

Далі, коли візьмемо реформи, то в них ціль є таксамо: служити державі, принука до праці, знесенне привілеїв, зрівнуванне в праці і обовязках для держави всіх горожан.

А потім, таксамо є примусова військова служба; є примусова праця робітників; є скасованне думи, лиш не заскасованне сенату а савєта; є податковi кари, але не за бороду а за буржуазність; є цивільний нагляд над церквою; є навіть реформа в азбуці, але вже фонетична; є еманципація женщин, бо дістали рівне право голосу і виборну; є реформа земельна, але відмінна і т. д.

Розуміється, всі зміни згідно з вимогами часу.

Згідно з вимогою часу, Ленін оперся на пролетаріяті для переведення реформ, як знов Петро був оперся на шляхті. Обі кляси, тоді і тепер, творили ядро державної машини.

Але знова обі ті машини, уживаючи способів нечувано жорстоких, обернули весь нарід проти себе.

Як тоді так і тепер державна машина держиться страхом, але є зненавиджена.

* * *

Тепер є питанне, що скажуть учені, історики, соціольоги і всякі инші дослідники.

Чи ті реформи посунули цивілізацію Росії о 150 літ наперед, чи ні?

Оскільки видно доси, то відповідь переважно буде перечна.

Таксамо як за Петра, скажуть і тепер, що хотяй скок був на 150 літ наперед, але нарід не готовий до тих реформ, що не стравить і з них нічого не остаеться, і це скажуть, що природний поступ цивілізації здержано, а тимчасом штучним ані не пересككочено ані не доскочено, і нарід там стоїть, де стояв тому три роки; значить три роки в життю народу змарновано.

Чи такий суд буде справедливий, чи ні, то питанне, яке розвяжуть факти, події, а не балаканнє. Тому остаточний суд про революцію найсправедливійше оставити історії.

* * *

Але ще є питанне, яке було з самого початку, а саме, **хто прийде в Росії по Ленінови?**

„Таймс" підмічує Наполеона, а нам, коли пригадаємо історію Росії, здається, що з Леніном відійде власна той російський Наполеон, за якого в розмаху при будові держави в історії російській можна вважати Петра.

А що-ж було по Петрі?

По ньому прийшли женщини.

Три роки перед смертю (1772 р.) він видав указ, що цар має право назначити свого наслідника (без вибору або потвердження народнього зібрання). Але він помер, не назначивши свого наслідника і його сина на його приказ — засуджено на смерть).

По смерти Петра прийшла царица **Катерина І.**, яка одначе панувала тільки два роки.

Потім, по 3 роках панованя Петра II., прийшла **Анна,** яка панувала десять літ. По ній, по році панованя Івана VI., прийшла царица **Елисавета,** яка панувала до 1762 року. По ній зачав панувати Петро III., але його тогосамого року усунено, а зачала панувати царица **Катерина II.,** яка панувала аж до 1796 року.

Двом Петрам не везло, а аж 4 женщини панувало з малими перервами майже три чверти століття, аж майже до самого кінця 18. століття.

Се, що женщини панували, се був випадок, але мимо того правда була, що по суворих часах Петра Великого настали лекші часи. Не було того жорстокого примусу до реформ.

Загал відпочивав і віддихав по реформах, як по тяжкому перемученню.

Що-ж, ось і війною перемучена Франція, тепер по війні, меньше працює; себто, відпочиває. Також в Америці по війні, давався відчувати застій; був се відпочинок по военному перемученню.

Се є річ натуральна, що по напруженню, по умученню приходить відпочинок.

Тепер в Росії не прийдуть царіці, ані загалом женщини до власти, але і без цариць та без женщин взагалі прийде зміна на лекші відносини, на мягкий режім.

Терор і примус скінчиться, бо організм російський, переводив до того зненавидів і по цілому напруженню з часу війни і революції хоче відпочати.

Отже може бути власть соціялістична, але мусить бути лагідна, мусить опиратись на співділанню, на кооперації, а не на теорі, насилі і примусі.

Отже Наполеон, гадаємо, радше відійде ніж прийде, а прийде право і воля народу до спокійної праці і життя і видиху по перемученню.

МЖ ПОЛЯКАМИ.

— А як там було в Київе?
— А, достаісьми кіє!

РІЖНІ ЛЮДИ РІЖНО ДУМАЮТЬ

Що люди думають про українську політику від часу повстання Директорії, то є від 15. падолиста 1918 р.?

Вже було богато ріжних гадок.

Найбільше і певно найліпше написав Володимир Винниченко. Але і другі пишуть „свої гадки.

Ось недавно український поміщик, бувший властель київської „Нової Ради", **Е. Чикаленко,** написав в львівській газеті „Вперед" свої погляди про сю політику.

З тими поглядами богато Українців не згодиться, і наша газета також не згодиться, але подаємо її для цікавих, як ріжні люди думають про справу, яка обходить кождого Українця.

Лист д. Чикаленка до редакції „Впереду" звучить:

Високоповажаний пане Редакторе!

„В 144 ч. „Впереду" автор замітки „З політичної гумористики", висміваючи шалене українофільство прихильників нової авантури Скоропадського, закинув камінець і до мого городу (конфіскацьм. Шевченка, т. XIX, Львів 1919. 15. Das ukrainische Problem und die Grossmaeche, 20 арк. друку, дві мапи. Друкується саме в німецькій, французькій і англійській мові. 16. Огляд національної території України, 5 арк. друку, 1 мапа, 1:5,000,000. 17. Українська справа зі становища політичної географії, 12 арк. друку, 1 мапа. 18. 19—17. готові до друку, наклад д-ра В. Бриндзана). 18. Початкова географія для народніх шкіл, Київ — Львів — Відень 1919, наклад тов. Вернігора, 191 ст., 8°, 11 мапа. 19. Початкова географія для середніх шкіл, 10 арк. друку. 20. Географія позаевропейських країв, 10 арк. друку. (19. і 20. готові до друку й замовлені накладнею).

Приготовлено до друку: 21. „Україна в числах" на спілку з д. Ігорем Федевом. (Перша статистика України, 15—20 арк. друку, таблеї й діяграми, майже готова та накладна кат мал) 22. Друге видання, з розширенє видання короткої географії України (30 арк. друку, 6—10 карт). Про написаню в сім часі меморанда, експертизи, численні статті й не згадуючи. Прошу Громаду порахувати сторінки друку сих бідолашних праць, роздіяти їх на місяці і дні й оцінити чи багато було в мене часу „спати на запічку", коли инші „працювали, працювали"!?

II.

А за другий приклад може послужити **Українське Інформаційне Бюро пана Мирослава Січинського у Вашінгтоні.**

Як звісно, на се бюро давав гроші **п. Юліян Бачинський** (кажуть, дан 7.000 долярів), давали люди складками (зложили около 15.000 дол.) і т. д. Але то не ходить о гроші а о працю, бо ми за працю власне балакаємо. Отже є питанне, що пан Січинський зробив у свойому бюрі, яке тримав малощо не 10 місяців.

На се питанне дає знова відповідь газета **„Америка"**, котра виходить в Філадельфії, Па.

• Та газета пише у 85. ч., з приводу полеміки про те, хто написав **меморіял „місії" у справі Галичини, чи п. Юліян Бачинський чи пан Мирослав Січинський , чи ще хто инший, отаке вияснене:**

Правдою єсть, що п. Мирослав Січинський дійсно свого часу був зобовязаний виготовити меморандум для „місії" п. Юліяна Бачинського (). Одначе зобовязатися щось робити а дійсно не зробити, то велика ріжниця. Цей відомий Січинський матеріял і то по основним переглянненю і перероблению послужив до заповненя всего тільки **трох історичних друку,** іменно під номерами 4-ов. 6. (дотичний 7-ої сторони в брошурі. Отже навіть, коли і признати ці сторінки за виключну працю п. Січинського, то все ще остає **більше меморандума, до яких пан Січинський не приложив ані одного слова.** Виду цего (значить, з уваги на се) приписувати авторстко меморандума п. Січинському це сидоме говоренне і поширюванне лож (неправди).

Додамо ще й це, що згадані **три сторінки меморандума приготовлено в Америці, а не в місці,** і що меморандума не було-б ще й до нині, колиб за роботу не взялись другі люди.

Коли Світла Редакція „Народного Слова" (то і газета, що друкується в Мекіз Ракс, Па.) взялася ложею боронити свого шефа, то не на нас-справа вина, що ми примоцнили **Січинського** згадати ще за одну річ. Іменно згаданий приватний орган п. Січинського, отозвався перед недавним часом, що нібито **п. Мирослав Січинський виїхав до Европи, покликаний** там в характері свідка в процесі Українців Народної Республіки з Американською Мировою Комісією. Це єсть такасама брехня в живі очі, як приписуванне авторства меморандума п. Січинському. Згаданий процес о видачу Українців закуплений ними запасів з американських військових складів скінчився дефінітивно і неодмінно ще до дня 17-го мая, а п. Січинський виїхав з Америки доперва з початком червня (дня 28. мая с. р.). Тоді вже до процесу ніяких свідків не було потрібно. А зрештою, яким свідком міг бути в цій процесі п. Січинський, який в ніякий спосіб не був звязаний зі справою. Пан Січинський бодай українським собі до Европи на приватну політичну прогулку. Тут ніщо не було нічого прикрого, колиб п. Січинський поїхав за свої власні гроші або за гроші зібрані спеціально для цієї цілі серед своїх земляків. **Але прикро, коли не що гірше, що пан Січинський поїхав за гроші, зібрані українськими емігрантами і видані Федерації підчас Українського Дня; поїхав за гроші, призначені для жертв війни. На свою поїздку він з фонду Українського Дня взяв 1.200 (1.300) долярів.** За це в 23-ім числі „Народного Слова" оголошено, що цю суму нібито дала Федерація на кошти перевозу сукні для полонених Українців в Ґожаці..

Виду (значить, з огляду) повищого тому Світла Редакція микраєвського „Народного Слова" зволить зашмигти собі на будуче: 3 маслом на голові, в сонце не лізь!...

* * *

Сі два приклади ми подали для порівнання, як ріжні люди ріжно працюють.

Тяжко всіх взяти під один стрихулець, то правда, але всі знають, як справа громадська через те терпить, що люди кричать, що тяжко працюють, а тимчасом вони бомки збивають, загалом марнують народні гроші протрачують без тями.

Таких „працьовитих" є немало серед Українців.

Такий один „працьовитий" то не є виїмок, то є приклад, яка то є наша так звана „інтелігенція", котра хоче братись будувати українську державу.

А ясна річ, що українскої держави не збудують блофери, а тільки щирі робітники, яких прикладом може послужити от хоч би і проф. Степан Рудницький.

РОЗМОВА В ЯНГСТАВН, ОГАЙО.

— Як гадаєте, хто вийде на президента Злучених Держав підчас виборів дня 2. падолиста с. р.?

— А ви не знаєте?
— Та як можу знати?
— Мала дитина знає!
— Хто-ж такий, кажіть!
— Та редактор з нашого стейту!

(Замітка: Оба кандидати республіканський, Гардінґ, і демократичний, Какс, є редакторами в стейті Огайо, перший в місті Меріон, другий в місті Дейтон).

З НАМИ БОГ.

З нами Бог!... бо діла наші справедливі,
Він своїм щитом захистить нас.
Хоч і як нас мучать вороги зрадливі
Прийде й для нас волі-доля! час.

З нами Бог!... бо правда є свята за нами
Сміло в будучність нашу глядім.
Побідить лиш ей, хто правди йде шляхами
Бодро нами йдім! трудімся й ждім.

З нами Бог... взнесім відважно духа горі
Хай не знає серце вже тривог
Хоч купаємось в сей мент у крови морі
Переможем все, бо з нами Бог!

Северина Кабаровська.

З БУКОВИНИ.

Українське студенство в обороні рідної школи. — Відновленнє освітного тов. „Воля" в Чернівцях.

В Чернівцях відбулися 14. червня с. р. збори всіх українських студентів на Буковині, де ухвалено слідуючу резолюцію:

„Українські студенти констатують, що нічим неоправдані замахи на українське шкільництво на Буковині загрожують культурному й національному життю цілого українського народу північної Буковини. Тому відносяться студенти до українських соц.-дем. послів з рішучим домаганнєм, щоби вони поробили в компетентних чинників як найскорше конечні заходи, які малиб на цілі берегти культурно-національні права цілого українського народу. А саме українські студенти домагаються, щоби українські соц.-дем. заступники постарали о те, щоби 1) обсаджено негайно опорожнену по д-рі Стоцькім катедру української мови при тутешньому університеті професором української мови, 2) зреасумовано знесення катедри для пастоpальної теольоґії і славістики при теольоґічному факультеті, 3) обсаджено негайно опорожнену по проф. д-рі Мільковичу катедру східно-европейської історії в німецькій мові, 4) державні іспити відбувалися через переходовий час, себто через 6 семестрів, для всіх предметів у німецькій мові, 5) отворено негайно назад українську державну гімназію в Кіцмані, яка находиться тепер в ліквідаційному стані, 6) знесено негайно розпорядок дотично румунської мови як предмету при вступних іспитах до середних шкіл, 7) отворено назад закриті румунським правительством українські народні школи на Буковині і застановлено на будуче насильну румунізацію українського народнього шкільництва і 8) принято негайно до служби всіх звільнених, як також досі ненастановлених родних учителів і учительок".

Читайте! Читайте!

Наш костумер, п. Іван Янковський, при посилці гроший свого товариша пише до нас так:

„Акрон, О., дня 10/7, 1920.

Шановний Пане: Я, Іван Янковський, прошу Вас від себе, бо-бисьте приняли мого приятеля яко нового костумера понеже він уже посилав без три агенти гроші і жаден раз його рідня не отримала. Отож він віднісся через мене до Вас, щоби Ви, Поважаний Пане, приняли його і переслали йому для його фамілії так як Ви мені пересилаєте успішно.

З поважанням Іван Янковський.

Із повисшого листа можете переконатися, що ми пересилаємо гроші до краю скоро і під гарантією. — Посилаємо гроші по найтаннім денній курсі. — Від зложених у нас гроший на депозит платимо добрий процент. — Продаємо шифкарти на всі лінії до краю і з краю, до Америки і стараємось о пашпорти. — Полагоджуємо справи нотаріяльні. 87—

NEMETH STATE BANK,

JOHN NEMETH, Pres.

10 E. 22ND STREET, NEW YORK, N. Y.

ЯК ВІДЛУЧИТИ ДИТИНУ ВІД ГРУДИЙ?

Се є положенне, в якому знайдеться кожда мати, що кормить свою дитину грудьми. Найлїпший спосіб — відлучувати постепенно, зачинаючи коло семого місяця а даючи раз або два рази денно фляшку. Фляшку дається чимраз частїйше поки дитина не відкине від грудий.

Borden's

EAGLE BRAND

(CONDENSED MILK)

Своїм смаком і легкістю в травленню так дуже подібний до молока матери, що його можна давати дитині на переміну з грудьми, оминаючи в сей спосіб нагдого відлучення.

Наша на 54-сторін книжочка про діти скаже вам, як відлучити дитину у відповідний спосіб. Також інструкції, як кормити дитину, у вашій мові. Обі дістанете даром, як пишете сьогодня до нас купон.

„Ґрел Бренд", зладжене з найлучшого молока і цукру, надається знаменито для столового і кухонного ужитку. Купіть ще сьогодня одну бляшанку і уживайте до всього до чого звичайно уживається молоко і цукор.

Назвіска і назва є Вашою ґваранцією

На продаж у всїх добрих аптиках і ґросерних. Купіть пушку ще нині і вдоволіть самих себе.

THE BORDEN COMPANY
108 Hudson Street,
New York.

Витніть купон. Начеркніть хрестиком яку книжку хочете мати і вишліть СЬОГОДНЯ.

Mrs. .....

Street .....

City .....

State .....

Baby's Welfare.
Recipe Book.

ОСНОВАНО 1857

ИНШІ ПРОДУКТИ БОРДЕНСА.

Borden's Evaporated Milk. Borden's Malted Milk
Borden's Condensed Coffee Borden's Milk Chocolate

МАЛИМ КОШТОМ

можете мати власну господарку і забезпечити собі Вашу будучність, щоби так тяжко не працювати на старші літа. Можете у нас купити малу фарму о 10.000 квадратових стіп найлїпшої урожайної землі, рівної, чистої без жадних корчів за

$375.00, $5.00 З ГОРИ $8.00 МІСЯЧНО НА ВИПЛАТ

Земля находиться при великім фабричнім місті Ню Бронсвік, стоїт Ню Джерзи, 50.000 людности, 55 мінут відкладення з Ню Йорку, де знаходяться великі фабрики, з доброю платнею. На тій землі вибудуємо Вам хату після Вашої вподоби, яку можете виплачувати таксамо як рент.

В разі кутна компанія вертає кошти назадно. Офіс отворений також в неділї до полудня.

Не зволікайте а рішайтеся скоро. Приймаємо Либерти Бонди як готівку. Пишіть або голосьтеся по дальші інформациї до 92-93

HAMILTON REALTY COMPANY,

63 PARK ROW, WORLD BLDG., ROOM 910, NEW YORK CITY.
КОМПАНІЄ ПІД КОНТРОЛЮЮ СТЕЙТУ.

ІДЕТЕ ДО КРАЮ?

ХОЧЕТЕ отримати пашпорт за три дни?
ХОЧЕТЕ їхати поспішним Кораблем?
ХОЧЕТЕ знати як оминути Мисловиці, Краків і Львів?
ХОЧЕТЕ спровадити Родину з краю або вислати гроші до краю?

58чв—

Памятайте, що ми доси обслужили задоволячо понад 5.000 Українців. Звертайтесь листовно або особисто до українсько канадийців!

UKRAINIAN EXPORT CO., Inc., 348 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

ФІЛІЯ: 694 JERSEY AVE., JERSEY CITY, N. J. ФІЛІЯ: 88 MARKET ST., PASSAIC, N. J.

ДОЛЯ.

(Казка про те, як народилася справедливість).

(Присвята Ілетеї).

Прийшов на землю чоловік. Прийшов як усї приходять.

Ледви поглянув на землю довкола та на сонце над ним, як тут на зустріч йому вийшла доля.

— Ходи! — каже.

— Куди?

— Ходи за мною!

— Далеко?

— Пішки було-б далеко, але ми поїдемо автомобілем!

Доля свиснула, перед нею станув „Пекерд" за 5.000 долярів; обоє всїли і помчали гладкою дорогою, легенько як по мрсі. Тільки диму трохи за собою оставили в противного подиху у воздусі. І лайцюхи, що є на мокру і ховзку дорогу, часом озивались стиха, немов би се був звук кайданів з якоїсь глибокої тюрми.

Приїхали перед палату.

Проти приїзних вийшла ціла ґурма служби і запровадили гостий до середини. Але доля розпрощалась на порозі палати з чоловіком і пійшла дальше земськими стежками.

Чоловік увійшов до палати. Ішов, ступаючи по дорогих східних килимах, серед повені світла, серед блеску дорогоцінностий, що прикрашували мраморні стіни, серед водограїв проміж пахучими цвітами, серед надмірного богатства, серед достатку і безжурности.

* * *

А доля міжтим ішла на долину, здовж маленької гірської річки.

Вона ішла шукати другого чоловіка, що мав саме тоді прийти на землю.

Недалеко зійшла долів, як стрінула його таки над тою річкою.

Чоловік ледви обдивився довкола себе та глянув на голубе небо; ледви втягнув у груди трошки гірського оживляючого воздуха, як почув, що хтось вхопив його за руку.

Се була доля.

— Ходи за мною! — сказала вона і тягнула його силою в долину.

Він хотів боронитись; хотів їй сказати, що він не має сили іти так скоро за нею по скалистій стежці, але як глянув на її рішуче лице, зрозумів умить, що опір безуспішний і пійшов за нею.

Те не ішов, а біг. Перед ним була біла, скелиста стежка, а за ним поворвалена.

Змучений і задиханий станув разом з долею, яка все ще держала його за руку.

— Тут твоя мета! — сказала вона.

— Тут я маю жити? — спитався долі слабим голосом чоловік і спрямувався до потока змити кров зі своїх ніг та відітхнути спокійно свіжим, благодатнім воздухом.

Але доля сїпнула його сильно за руку і сказала:

— Ні! ти тут не будеш жити! Бачив той отвір? Сим отвором ти полізеш під землю; там будеш жити, не бачучи ні земської природи, ні сонцнього світла, ані не віддихаючи отсим свіжим, благодатнім воздухом!

— Не знаю, хто ти є, але виджу, що ти пануєш над людьми. Чи не міг би я випросити собі в тебе ласки, аби ти мені позволила жити тут на землі, серед того богатства і краси природи, серед сонцнього світла, серед тих чарів земського життя?

— Ні! — сказала рішучо доля.

— Чому? — спитався несміло і боязко чоловік.

— Бачиш там на горі палату?

— Бачу!

— Отже в тій палаті жиє щасливень, якого я перед хвилею туди завела. Але його щастє залежить від тебе. Як ти полізеш під землю, так там будеш добувати уголь, щоби він міг опалювати свою палату, аби не знав, що то студінь; щоби він міг освітлювати свою палату, аби, як сонце склониться за сю гору, він не знав, що то темрява; щоби зелїзниця возила його до великих міст шукати щастя і веселости; а також, аби перевозила до тих міст уголь в заміну за золото, бо се золото додасть йому до його теперішнього щастя принаду, власть і силу, яка утримавить се щастє і передасть його нащадкам.

Чоловік ворушився у душі, як чув ті слова долі. Він відчував, що се несправедливість, але не знав, як се сказати. І він мовчав, схиливши голову в долину.

А доля трунула його в підземну яму.

* * *

Там вона його покинула і пійшла дальше крутими стежками, шукати людий.

А він блукав, спотикаючись покалїченими ногами, аж упав на якусь остру скалу. Як підіявся, побачив біля себе джаґан і став ними лупати сю скалу.

І лупає й доси.

Світла сонцнього не бачить, воздуха свіжого, благодатнього не знає, лише знає чорну роботу як той уголь і як ціле життє чорнороба.

* * *

А притім думку думає.

Вже додумався, що є таке слово як „справедливість" і „несправедливість".

І вже навіть пісню про се співає.

Ся пісня тиха, а якась грізна така, немов би зпід землі мала весь світ розсадити.

І тихі звуки доходять навіть до палати, що пишається на горі.

* * *

— Ми є підмінювані! — каже чоловік, що його доля привела до палати.

— Що? Може динаміт є під нами в копальнях?

— Ні, не динаміт, але — свобідне слово!

— Свобідне слово!... з перелянком повторили слуги

— Що се таке? — питались вони дальше.

— Се бунт, се революція; се нищенне ладу і порядку; се найбільше нещастє, яке могло спасти на землю! Чуєте ті грізні звуки, що добуваються зпід землї?

— Чуємо! — сказали з острахом слуги чоловіка з палати.

І так народилася справедливість під землею, біля чорної скелі, при співі чоловіка, що збунтувався своєю долею, і своїм бунтом скохлихнув палату того чоловіка, що жив над його скалою і був своєю долею задоволений.

В. Б. Л.

Ню Йорк, 14. червня, 1917.

З ХОЛМЩИНИ.

З життя сільських робітників на Холмщині.

З нагоди упливу терміну збірних умов, обшарники видаляють більшу скількість робітників зі своїх маєтків в повітах Холмщини й Люблинщини.

В деяких місцях робітники вже усунені з помешкань. Опинившись під голим небом, не маючи праці, робітники продають свої одежности. На базарі в Холмі, Грубешові і Красноставі вже відбувшого часу можна бачити продажа майна робітників.

Є конче потрібним забезпечити істнування і дах над головою робітників. Виданий люблинським воєводою обіжник, поручає старостам впливати на обшарників затримати робітників там, де се є можливе, як льокаторів і ужити їх як сезонових робітників. В тій справі мали бути скликані старостами конференції при участи представників міністерства праці і опіки і обшарників для полагодження конфліктів.

(„Нове життя", ч. 2).

НА ХОЛМЩИНІ.

(Вісти на підставі нового холмського українського тижневика „Наше Життя").

Парцеляція.

Найзначнїйші майоратські маєтки біля Холма, як **Покрівка, Жовтанці, Кривичі, Дегультичі,** вже розпарцельовані. Не можна сказати, щоби тутешна селянська людність була забезпечена досить землею. Переважають серед селянства малоземельні. Одначе земельні парцелі (ділянки) **пороздавані в більшости зайшлим кольоністам Мазурам,** а місцеве селянство упосліджено. Та навіть і там, так скажемо, фаворитованим кольоністам не дано досі майже ніякої допомоги. При надаванню ділянок обіцяно кольоністам усяку поміч, а саме: мали їм дати готові хати (зруби) з державних лісів по дешевим власним цінам, запомогу грішми в формі позичок, збіжжа засів і инше. З того всього дано на весні тільки трохи насіння на засів під 1/3 то не істотнозначочі скількости, і, так, що взаралі стан кольоністів на шарпелях дуже важкий.

Перша пригода „Нашого Життя".

20. червня до друкарні Вайнштейна в Холмі, де саме складалося перше число „Нашого Життя", зайшов важнїйш жандармський експозитури і виматав, щоби йому дали відбитку ґазети. Протест друкарні проти попередньої цензури в той час, коли на видання і друкування ґазети є дозвіл, не помігі і вахмістр таки забрав відбитку. В експозиторії редакторови сказали, що вийшло „непорозуміння", але відбиток не звернули.

Самоволя.

До чого доходить подекуди самоволя деяких повітових каціків, свідчить отся пригода одного „обцокрайовця" Д. в **Красноставі.** Оженившися ще в Росії із Холмщанкою з красноставського повіту, він разом з нею приїхав до її родини і тепер має неабиякий клопіт. Місцева поліція наказала йому що місяця вельдуватись на командї поліції, при чому кождого разу має він платити „за заяву" 25 марок. Крім того що три місяці має вибирати новий пашпорт, що коштує знову 175 марок. Отже крім обмеження особистої свободи має нещасливий приймак платити поліції щомісячний чинш 75 марок за те, що зважився пристати до родини Холмщанки. Задорого, каже „Наше Життя" і додає, що нещасливий муж з того доброго готов із розпуки кинути й жінку.

ОСНОВИ ЛАТИШСЬКОЇ КОНСТИТУЦІЇ.

„Echo Litwy" з дня 29. червня подає основи тимчасової латишської конституції, ухваленої латишським законодатним соймом: 1) Виразником суверенної державної влади від імени населення Лотви є законодатний сойм, вибраний 17. і 18. квітня. 2) Заданням законодатного сойму є опрацюванне і ухваленне основних державних законів і аграрна реформа. 3) Законодатний сойм проголошує і инші тези, які покажуться потрібні підчас його сесії, затверджує державний будже т і ухвалює кредити. 4) Законодатний сойм проголошує війну і заключає мир, ратифікує міжнародні договори, заключені з иншими державами. 5) Президент законодатного сойму репрезентує державу за кордоном, визначує датишських і прийняв дипльоматичних представників других держав. В імени держави проголошує війну і підписує міжнародні договори. 6) Виконуюча влада належить до кабінету міністрів, під яким управою є всї державні інституції і найвисша військова влада. 7) Кабінет міністрів утворюється людиною, запрошеною через президію законодатного сойму. 8) Кабінет міністрів відповідає перед законодатним соймом і мусить податися до димісії, коли стратить його довіря. 9) В державі обовязує особиста свобода, ненарушимість мешкань і кореспонденції, свобода друку, слова, совісти, зборів, спрявків, що повинно бути загарантоване окремими правами. 10) Членів законодатного сойму можна потягати до судової відповідальности тільки за згодою більшости трох пятих членів сойму. 11) Після довершення свойого завдання законодатний сойм складає свої повноваженя.

„ГУЦУЛЬСЬКІ ДУМКИ".

I.

Свого виробу сорочка
Сердак на плечах,
Стілько гори, стілько муки
Світиться в очах.
Від колиски до могили
Безконечний труд
В непогоду, спеку, студінь...
Де роскоші тут?
За шматок насущний хліба
Вічна боротьба,
Вони маєтньо у Бога,
Їх доля—біда.

II.

Подивлюсь довкола: обідрана хатка,
Сумує обора порожня, пуста...
Обідрані діти і немічна жінка,
В пім горю завчасно постарілася я.
Кулібка мурує, із голоду гине,
А діти голодні Істоньки кричуть...
Що дня просівки тягнуться до мене
Із дати останню фантину беруть.
Хоч як на мене я ні сліпа відтіла
Стоїть одинока на самім верху,
Хоч яка та стежка трудна, невигідна
Судьба й тут загнала цю долю лиху.
Коли тут дивлюся, то жаль ті серці,
Пече так, неначе горяча смола,
Дріжить моє тіло немов в лихорадці
Я сказати хотівби різні слова.

Дмитро Осіцний.

Кобаки, 1926.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

А. Д., Шікаґо, Ілл. — Шкода, що підписуєтесь „читач „Свободи", бо з Вашої дописі цілком не видно, аби Ви були читачем „Свободи". Наша часопись може помістити лише таку допись, яка написана розумно, по людському і в приличний спосіб. Дописий з лайками не містимо, бо „Свобода" не є батярська ґазета. Старайтесь, може яка друга ґазета Вам помістить.

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ!

Ми приймаємо зложени в банках в Галичині, котрі звертають з виплатою посилок. Банки, з котрими ми навязали нові зложени, виплачують посилки без найменьшої проволоки. Від гроший, котрі ми вислали через її банки перед двома місяцями, вже маємо посвідки з власноручними відписами людий, кому гроші вислано. Се доказ, що гроші доручено. Тому радимо Вам, як посилаєте гроші до краю, і як хочете, щоби вони були на час доручені, посилайте їх тільки через наш Банк, котрий за кождий цент ґарантує.

4% - - - - ОЩАДНОСТИ - - - - 4%

ВКЛАДАЙТЕ СВОЮ ОЩАДНІСТЬ В НАС НА 4% РІЧНО. ПРОЦЕНТ ПЛАТИМО КОЖДИХ ШІСТЬ МІСЯЦІВ. НАШ БАНК ПІД КОНТРОЛЮ ДЕРЖАВНОГО УРЯДУ. ВАША ОЩАДНІСТЬ В НАС ЗАГАРАНТОВАНА НАШИМИ ЗАСОБАМИ ПЕРЕВИСШАЮЧИ СУМУ $1,600,000.00. ШИФКАРТИ ПРОДАЄМО ДО КРАЮ НА ВСІ ПОСПІШНІ КОРАБЛІ ВСІХ ЛІНІЙ І ПО СТИСЛО КОМПАНИЧНИХ ЦІНАХ, СТАРАЄМОСЬ О ПАШПОРТИ, СПРОВАДЖУЄМО РОДИНИ ДО АМЕРИКИ, І.Т.Л. ПАМЯТАЙТЕ НА АДРЕСУ:

STANDARD BANK

ДАВНІЙШЕ LEDERER'S BANK

AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

Dr. M. SMITH,
16 E. 7th ST., NEW YORK.
коло Церкви св. Юрія.
Говорить по українськи.
Ал. Orchard 6072.

ЛІЧИТЬ УСПІШНО ВНУТРІШНІ НЕДУГИ І МУЩИНИ І ЖЕНЩИН
Також лічить недузи сїрий, жовтий і крови. Застосовує найдосконалїйші електричні апарати—Експерт-ванне—Всякі услуги при порожнях. 92—

Годин урядови: від 8. до 10. рано, від 1. до 2. в пол., і від 5. до 8. веч.

НЕОГЛЯДАЙТЕСЯ

З ДНЯ НА ДЕНЬ АЛЕ ВИКОРИСТАЙТЕ СЕЙЧАС НАГОДУ СТАНУ НИЗЬКОЇ ЦІНИ І КУРСУ ЧЕСЬКО-СЛОВАЦЬКИХ КОРОН І ПЕРЕШЛЯТЬ ДО КРАЮ ВАШІЙ РОДИНІ ЯКНАЙВИДАТНІЙШУ ГРОШЕВУ ДОМІЧ ЧЕРЕЗ

BOSAK STATE BANK

В SCRANTON, PA.

ЯКИЙ-ТО БАНК ПЕРЕШЛЕ ВАШІ ГРОШІ СКОРО І БЕЗПЕЧНО ЗА СЮ НАЙНИЗШУ ЦІНУ ДЕННОГО ГРОШЕВОГО КУРСУ — ТЕЛЕГРАФІЧНО, ДРАФТОМ АБО ПОЧТОЮ.

ШИФКАРТИ НА КОЖДУ ЛІНІЮ КОРАБЕЛЬНУ

НОТАРІЯЛЬНІ І ПРАВНІ ДОКУМЕНТИ ВИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДОБРЕ І СКОРО В

BOSAK STATE BANK, SCRANTON, PA.

ПИШІТЬ АБО ПРИХОДЬТЕ В СЛУЧАЮ ПОТРЕБИ. 93—

ВАЖНА НОВИНА, ЧИТАЙТЕ!

Певний і безпечний спосіб спровадження рідні з краю до Америки вже забезпечилисьмо через Бремен і Гамбург.

Наші заступники у Львові поможуть Вашій родині в краю видістати урядове позволене на виїзд з краю до Америки.

Людий, що їдуть з Америки до краю виправляємо найбезпечнїйшою і найкоротшою дорогою на Бремен або Гамбург.

Заступників Українців маємо в Бремен і в Гамбургу, — на польсько-німецькій границі і Львові, котрі заопікуються тими, що їдуть з Америки до краю і родинами, що їдуть з краю до Америки.

В Ню Йорку одержуємо власний Еміґраційний Дім на мешкане для тих, що їдуть до краю.

Напишіть до нас, а на всякі запити одержите сейчас всї жадані інформациї. 94чс—

AMERUS TRADING CORPORATION,

139—FIRST AVENUE, NEW YORK, N. Y.

AMERUS TRADING CORPORATION, 1011 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

AMERUS TRADING CORPORATION, 804 Collinsw Avenue, CLEVELAND, OHIO.

ЧИ ВИ Є ХОРІ? ЧИ ВИ Є ХОРІ?

Єсли терпите на яку хоробу, без ріжниці як довго і лікар не міг Вас вилїчити, ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ, Я ПРИВЕРНУ ВАС НАЗАД ДО ЗДОРОВЛЯ. Відкладь або брак гроший ніяк не встримує Вас. Богаті як і бідні однаково обслужені. Я є найбільший в Пітсбурґшиї спеціялїст і лічу мущин вже від богатьох літ. Маю найлїпше заосмотрене бюро, влучаючи X-Рей машину, через котру можу Вас переглянути, як через зеркало. Власний департамент дрогерії, де є тутешні і імпортовані лікарства. НЕ НАДУМУЙТЕСЯ, але зараз прийдіть до мене, як до приятеля. Говорю Вашою мовою. Одна візита переконає Вас, що я можу для Вас зробити. 94—

Посїдаю спеціяльні ліки на хороби крови і лічу слабости в протягу кількох днів. Я вилїчив тисячі випадків слабости мущин, хороби скірні, ревматизм, хороби жолудка і утроби, сверблячку, гемороїди і всї хронїчні слабости. ЦІНИ УМІРКОВАНІ.

EUROPEAN MEDICAL OFFICE, 311 SMITHFIELD STREET, PITTSBURGH, PA.

ВАЖНЕ! — Вишніть се оголошенє і принесіть зі собою. НАПРОТИ ПОЧТИ.

U. S. MAIL STEAMSHIP COMPANY, INC.

Відїзд кораблів з Ню Йорку

впрост до

БРЕМЕН і ҐДАНЬСКА

Для пасажирів є кабіни і трета кляса.

Голоситись до:

45 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

або до місцевих аґентів. 91—

МИ ТЕПЕР ПРОДАЄМО ШИФКАРТИ І ЗЕЛІЗНИЧІ ТІКЕТИ ВПРОСТ ДО ЛЬВОВА – КРАКОВА – ЧЕРНОВЕЦЬ

та инших місцевостий України і Буковини і відсилаємо наших людий НАЙЛУЧШИМИ кораблями впрост до РОДИННИХ МІСЦЕВОСТИЙ скоро і безпечно, так що ніхто, ідучий від нас, не має ніякого клопоту підчас подорожування до родного краю.

Хочете щасливо і скоро дістатись до рідного села чи міста, звертайтесь до нас.

Не вагайтесь довго, не чекайте й не пропускайте, мимо доброї нагоди, щасливо і скоро заїхати до рідного краю.

Заобезпечуйте собі завчасу місця на кораблях, присилаючи сейчас шифкартовий завдаток в сумі 20 долярів, а ми Вас відправимо до краю, тоді, коли захочете їхати.

Коли мусите зараз їхати до краю, то негайно порозумійтесь з НАШІМ БАНКОМ І НАШОЮ АГЕНЦЕЮ КОРАБЕЛЬНОЮ, яка відіслала більше число Українців до краю ніж яка инша агенція в Америці.

Понизша фотографія є найкрасшим доказом того.

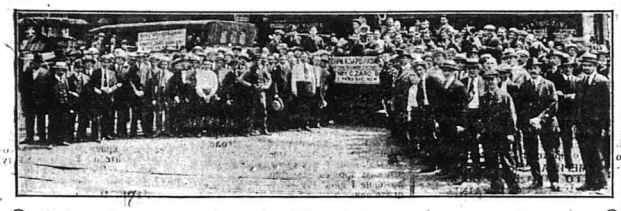

Ся фотографія представляє послідну партію, з 300 людий, відправлену нами недавно до рідного краю.

Хочете СПРОВАДИТИ скоро і певно ВАШУ РІДНЮ з краю, чи Ваших знакомих, звертайтесь до нас і в протягу кількох тижнів Ваші рідні чи знакомі будуть тут. Ми вистараємось всі потрібні для подорожуючих документи і заопікуємось ними заки вони сюди прибудуть. Бо ми маємо своїх репрезентантів у Львові, Кракові і Варшаві і вони дають всяку потрібну пораду подорожуючим.

Хочете ВИСЛАТИ СКОРО І ПЕВНО ГРОШІ ДО КРАЮ, звернїться до нас. Ми виміняємо гроші після біжучого щоденного курсу і ПЕРЕСИЛАЄМО ДО КРАЮ ТЕЛЕГРАФІЧНО І „БАНКОВИМ ДРЕФТОМ" як найскорше і найпевнїйше і з повною гарантією. За кілька тижнів по висланню гроший дістаємо з краю посвідчення і власноручний підпис особи що одержала гроші.

ШИФКАРТИ продаємо на всі лінії корабельні по компанійних цінах.

Зголошуйтесь особисто або пишіть до найбільшого Українського Банку в Америці, на адрес: 79—

HENRY C. ZARO, BANKER
39 Cooper Square, New York, N. Y.
DEPT. U. F.

ШИФКАРТИ НА УКРАЇНУ

Дорога на Україну вже ОТВОРЕНА. Висилаємо сотки Українців до вітчини через Гамбург, Трієст, Відень, Львів, Францію, та другі місцевости. Шифкарти дуже тані. Зголошуйтесь особисто або листовно.

ГРОШІ НА УКРАЇНУ

Спішіть ся посилати гроші, бо курс тепер дуже низький. З Галичини дістаємо тисячі поквітовань на отримані гроші. Гарантуємо за кождий цент. Пишіть, або зголошуйтесь особисто. 42—

ВИРОБЛЯЄМО ПАШПОРТИ НА УКРАЇНУ

За кілька днів кождому виробимо пашпорт потрібний на виїзд до України. Памятайте адресу:

УКРАЇНСЬКИЙ ДІМ БАНКОВИЙ
GOLDBERGER & GOODMAN, УПОВАЖНЕНИЙ БАНКИР,
136 EAST 42ND STREET, NEW YORK, N. Y.

ВИШЛЕМО КОЖДОМУ, ХТО СОБІ ЗАМОВИТЬ НЕЗВИЧАЙНО ГАРНУ ПОВІСТЬ О. КОБИЛЯНСЬКОЇ

В неділю рано зілє копала

ЦІНА ЛИШЕ 75 ЦЕНТІВ.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу.
"SVOBODA", 83 Grand Street, JERSEY CITY, N. J.

ОСТЕРЕЖЕННЄ!

Отсим повідомляємо усіх наших клієнтів, що наші бюра проваджені лише під такою адресою:

HENRY J. SCHNITZER, STATE BANK
141 WASHINGTON STREET, NEW YORK, N. Y.

і що лише на таку адресу посилати гроші, приїздити і запитуватися в справі шифкарт.

Увага: Гарні презента розішлемо всім тим, що наділюють нам адреси своїх знакомих.

Сі приятелі нашої фірми, що змінили свою адресу, уволять ласкаво зголоситися, бо маємо для них богато новиць з краю.

Др. КАУФМАН

ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ

Єсли хочете совісної поради в якій небудь Вашій недузї, прийдіть до д-ра КАУФМАНА, з ним в рідній мові поговорите, він Вам скаже відразу, і пішле ся на Вашій недузї, чи Вам лїчене що поможе.

Др. Кауфман

ЛІЧИТЬ всі отсї недуги: МУЖЕСЬКІ і ЖІНОЧІ. Задуху (астму) лїчить новою машиною приміняючи електрику і помповане воздуху. ДР. КАУФМАН лїчить затоєня і неправильности крови, ревматизм, ломане костий, болї головы, завороти, болї крижий, недуги жолудка, катар легких і жолудка, нирок, міхура, паралїж, випадане волосє. Лїчить всї жіночі недуги, яко АКУШЕР СПЕЦІЯЛІСТ ЛІЧИТЬ УСПІШНО ІНФЛЮЕНЦУ І ЗАПАЛЕНЄ ЛЕГКИХ.

S. M. KAUFMAN 111 E. 7th STREET, NEW YORK CITY

Год. офісові: що дня від 9. рано до 8. веч., в неділю від 9. рано до до 4. пополудни. — Телефон Орчард 6352.

ЩОБИ ВІДЇХАТИ ДО РІДНОГО КРАЮ

мусите мати пашпорт і відповідну шифкарту, рівнож мусите заплатити податок і відослати свій пакунок (багаж). До того вам потреба помочи, значить совісного агента. Тож звернїться до нас, ми вам виробимо пашпорт в протягу 4-ох днів і викупимо відповідну шифкарту на найлїпшу морську подорож, займемося податком і висилкою вашого пакунка. 88—

Ми отримали слїдуюче письмо від одного з наших пасажирів:

„Ми низше підписані поручаєм всім, котрі їдуть до краю що Армін Герцег випровадив нас як слїд, з чого ми є вдоволені і радимо другим, щоби вдавали до него з рівнож будуть вдоволені. — В поважанням, Проць Симаник, Л. Рудницкі, Ян Должанскі, Грегор Макк, Федор Тилачкан, Іван Чайковскі".

Справдимо ваших свояків скоро і займемося ними при виході з корабля в Ню Йорку.

ГРОШІ ПОСИЛАЄМО І ГАРАНТУЄМО ЗА ДОРУЧЕННЄ ІХ В СТАРІМ КРАЮ ВІД 3-ох ДО 4-ох ТИЖНІВ.

Не примушуємо міняти гроші, як се роблять другі агенти.

ATLAS TRAVEL SERVICE CO.,
Manager ARMIN HERZEG,
127 WASHINGTON STREET, NEW YORK, N. Y.

КОЛИ ВИ Є НЕДУЖІ

ДР. РУССЕЛЬ

Першою річею, яку Ви хотїли би знати є „ДЕ НАЙТИ ДОБРОГО ЛІКАРЯ".

Коли Ви звернете свої кроки до офісу Д-РА РУССЕЛЯ, 176 EAST JEFFERSON AVE., ОДНІ ДВЕРІ НА СХІД ВІД ВУДВАРД ЕВЕНЮ, ДЕТРОЙТ, МІШ., тим найдете без втрати часу ДОСВІДЧЕНОГО СПЕЦІЯЛІСТА, за котрим Ви шукаєте. Коли навідаєтесь у Д-РА РУССЕЛЯ, Ви побачите, що він дуже старанно досліджує стан Вашої недуги, щоби віднайти докладно де і нашо Ви терпите. Його офіси є заосмотрені найновійшими науковими апаратами. При їх застосованю і широкому знанню недуг самим д-ром Руссельом, всякі ошибки є неможливі.

МОЇ ЧУДОВІ УСПІХИ

в лїченю недуг як острих так і хронічних, є наслїдком того, що я досліджував сї недуги через ціле моє житє. В додатку мої офіси є заосмотрені в найновійші інструменти і приладдя, електричні, вібраційні і механічні, і не цьолиться нічого, що лише може бути корисне для моїх пацієнтів. Коли мене відвідаєте сейчас, то будете могли оцінити, чи Ви повинні чекати дальше аж проміне всяка надія до вилїченя себе з недуги, без згляду який є її стан або як вона довго тревае. Затим коли хочете зістати вилїчені, наука і досвід приверне Вас знов до сили, здоровля і щастя

ПОРАДА І БАДАНЄ ДАРОМ.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: від 9-ої рано до 8-ої вечер. В неділї від 10-ої рано до 2-ої пополудни.

DR. RUSSELL, 176 EAST JEFFERSON AVE., одні двері на схід від Woodward Avenue. DETROIT, MICH.

ЧИ ВИ ТРАВИТЕ СВОЮ ЇДУ?

НЕ ТЕ ЩО ЗІСТЕ, АЛЕ ТЕ ЩО СТРАВИТЕ БУДЕ КОРИСНЕ ДЛЯ ВАШОЇ СИСТЕМИ.

Добрий, здоровий апетит і правильне діланне органів травленя будуть Вашим успіхом, як Ви будете уживати

Severa's Esorka

Цінне для ослаблених. Вельми поживне для немічних і ніжних осіб. Відповідний тонік для людий старшого віку.

Ціни: 75 цнт. і 3 цнт. податку або $1.50 і 6 цнт. податку.

В аптиках або пишіть до:

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Звісний Dr. GREY

СПЕЦІЯЛІСТ ПОНАД 30 ЛІТ.

ВІН УЖЕ ВИЛЇЧИВ ТИСЯЧІ МУЩИН І БАЖАВ БИ І ВАС ВИЛЇЧИТИ.

117 E. 17th St., БЛИЗЬКО UNION SQUARE **New York City.**

Коли терпите на нирки або міхур, скірну недугу, ечему, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, невральгію, нервовість, болї крижий, слабости носа, горла і жолудка, кашель, застуду, запаленє легких або всяку иншу хронічну недугу. Коли лікар, який лічив Вас ще не вилїчив Вас, лїпіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Грея, бо він вилїчить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу числить низькі цїни.
Години: від 9-ої до 8-ої; в неділї від 9-ої до 3-ої.

УКРАЇНСЬКЕ БАНКОВЕ БЮРО в НЮАРК, Н. ДЖ.

— СЕ Є ПЕРШЕ І ОДИНОКЕ —

УКРАЇНСЬКЕ БАНКОВЕ БЮРО В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ ПО ДНЕВНІМ КУРСІ ДО ВСІХ ЧАСТИЙ СВІТА З ПОВНОЮ ПОРУКОЮ.

ПРОДАЄМО ШИФКАРТИ НА ВСІ КОРАБЕЛЬНІ ЛІНІЇ.

Виробляємо ПАШПОРТИ до краю в кількох днях і СПРОВАДЖУЄМО родини з краю. 78—

Виробляємо і затверджуємо повновласти, контракти і всякого рода инші судові, американські і краєві документи. Подвигуємо сладкові справи за посередництвом завірених українських адвокатів в краю. — Всякими порад на жадане удїляємо безплатно, особисто і листовно. — Родинці: Коли бажаєте собі бути точно, скоро і совісно обслуженими, то удавайтеся або пишіть до нашого бюра. На кожду кореспонденцію радо і скоро відповідаємо.

UKRAINIAN BANKING BUREAU
EMIL GERMANUS
Банкир, Мировий Судія і Нотар Публичний
М. ШУСТАКЕВИЧ, Менаджер Українського Бюра.
185 Springfield Ave., corner Mercer St., Newark, N. J.

Маємо філію при: 206 Ferry Street, Newark, N. J.

ВАЖНЕ

Розширилисьмо і перенеслисьмо наше головне БЮРО. ЗАТРУДНЯЄМО тиме досвідчених і реґістрованих Адвокатів Патентових і фахових розтямників. Тепер можемо якуватнїйше і скуточнїйше перепроваджувати справи Патентові подвійного числа клієнтів ніж до тепер. Пишіть вперед по досвідчену спрої фірми! 60ос—

AMERICAN EUROPEAN PATENT COMPANY, Dept. Sw.,
1400 Broadway, New York City.

ФАРМА НА ПРОДАЖ В МІСЦЕВОСТИ ОВІГО, Н. Й.

143 акри урожайної землї, з того 25 акрів ліса і велике пасовиско з водою а решта до вироблення, добрі будинки, хата на 12 кімнат, велика стайня, 4 курники, самі будинки асекуровані на $6000.00, 8 добрих коров, ялинка, пара добрих коний, 5 свиний, 5 пнів, пасіки, 300 курий, 40 тон сїна, вся фармерську машинерія, великий сад овочевий. Усьо разом продам за $8000.00, готівки $4000.00 а решта на легкі сплати на 5%. Продаю фарму з причини браку здоровля до праці на фармі. По близші інформації голоситись до: PETER ZAGURSKI, Rt. 2, Box 57, Owego, N. Y. 94-95

ДОЛЯРИ ДО ГАЛИЧИНИ І ЛЕТ ДО БУКОВИНИ

За доляра в краю дають більше марок як тут декотрі банкирі. НАШ СПОСІБ пересилки гроший до краю найлучший: скілько долярів пришлете до нас ТІЛЬКО ПЕРЕШЛЕМО в малим додатком на видатки.

ШИФКАРТИ З КРАЮ І ДО КРАЮ

Отже ще сьогодня дізвайтесь у: 80—

MARK BIRNBAUM,
11 THIRD AVENUE, межи 7. а 8. улицею NEW YORK, N. Y.

До КРАЮ!

УКРАЇНЦІ! По що Вам даватися ошукувати рідним агентам-самозванцям. Ми висилаємо сотки людий кождого тижня до старого краю на найбільших і найшвидших кораблях до всїх портів Европи без жадних клопотів і великих видатків.

Тисячі людий присилають до нас листи зі старого краю дякуючи нам за чесну обслугу. Ми не хочемо Вас здерти, але радо помагаємо у всїх справах безплатно і совісно.

Продаємо шифкарти з колїйовим білетом до Відня, Варшави, Кракова, Львова і инших місцевостий по найнизших компанійних цінах, щоби не чекати в Ню Йорку і не тратити часу і гроший, присилайте сейчас завдатки на зарезервоване місце.

Пашпорти виробляємо в кількох днях. Куфри асекуруємо від пошкоджень, аж до Вашої місцевости.

Гроші до краю посилаємо по найнизшім курсі і з повною гарантією. 80-92-93—

За всїми інформаціями пишіть лише до нас, а не пожалуєте.

MORRIS ENGEL, Ukrainian Banker
129 GREENWICH STREET, NEW YORK, N. Y.

ВИНАХІДНИКИ

Вишлїть менї модель або рисунок Вашого винаходу для еґзамінації. 37ос—

Жадайте мою книжочку винаходи ч. 3. „ПОРАДНИК ДЛЯ ВИНАХІДНИКІВ", котру отримаєте ДАРОМ.—Пишіть до мене по українськи.

Marcin Labiner,
Reg. Patent Atty. (E.),
15 PARK ROW, NEW YORK

ДО ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ ПОСПІШНИМИ КОРАБЛЯМИ

через

АНТВЕРП • ГАМБУРГ
ГДАНЬСК • РОТЕРДАМ

ИНШІ ПРИСТАНІ вільне найскорше кождий хто вакаже шифкарту тепер, позаяк число повертаючих до краю з кождим днем зростає в наслїдок чого забезпеченє місця на кораблях коли відложене на пізнїйше спричинить не мало труду до відїзду. Від довгих лїт ім Григорів КУНАШЕВСЬКОГО є майже кождому звісне, котрий яко представитель всїх корабельних лїній як в минувшині так і тепер не жалує своєї чесної услуги для наших людий не лише в продажі шифкарт, але також і в инших справах, які дотикають не одного з наших родимців, на приклад:

ПАСПОРТИ АПЛІКАЦІЇ

приготовляємо в нашім бюрі а також на жадане пересилаємо тим, що живуть в других місцевостях.

ГРОШІ ПОСИЛАЄМО

до всїх частий світа по найнизшій лінії щоденного курсу, а за скоро і безпечне доручення даємо необмежену гарантію.

ШИФКАРТИ ДО КРАЮ

висилаємо тим, що желають виїхати до Америки.

Хто желає спровадити когонибудь з своїх рідних, нехай не відкладає а замовить передплачену шифкарту сейчас, бо виїзд з старого краю до Америки тільки що зачався. 87—

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ!

G. KUNASHEVSKY,
179 EAST 3RD STREET, NEW YORK, N. Y.

УКРАЇНЦІ! ДОРОГА ОТВОРЕНА!

ШИФКАРТИ НА ВСІ ЛІНІЇ ПО КОМПАНІЙНИХ ЦІНАХ.

Пишіть зараз то Вам поражу як обійтися в справі видїстання пашпорту і всїх вказівок подорожи, до:

І. ГЕРЦ, Банкир і Нотар,
224 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

Навідайтесь сейчас до **Doctor ZINS**

СПЕЦІЯЛІСТА З ПОНАД 25-ЛІТНОЮ ПРАКТИКОЮ.

Др. ЗІНС лїчить хронічні недуги, нервові, серця, жолудка, печінки, нирок і міхура, нервовости мочові, секретні недуги, і у всїх случаях нервового ослаблення.

В случаю ЗАТРОЄНЯ КРОВИ застосовується до найлїпших і добре звісних, досконалих новітних метод.

МУЩИНИ, котрі є недужі, ослаблені, нервові і знесочені, найдуть опіку на всяку недугу. Коли стан недуги є відповідний, причину легко усунеться і здоровле повертається. 89-01

ПРИЙДІТЬ НА БЕЗПЛАТНУ ПОРАДУ.

Не буде Вас нічого коштувати, щоб збадав Вас др. Зінс. Винорода за його методу є дуже уміркована і не перевисшає цїни, яку кождий чесний чоловік хоче заплатити. Богато недужих мущин ще сотки миль, щоб найти поміч. Досвідні попереджаючі лїчене перевіряється на кровя системою Вассермана і бадається мікроскопом для докладного справдженя прави недуги і впливу лїченя.

DOCTOR L. ZINS,
110 East 16th Street,
NEW YORK, N. Y.

СПОСІБ ЛІЧЕНЯ найпрактичнійшими методами.

ОФІСОВІ ГОДИНИ: Щодня від 10-ої рано до 7-ої вечер, в неділї від 10-ої рано до 4-ої пополудня.

НЕДУГИ МУЖИН

Я є одинокий спеціяліст недуг мужеських в Пітсбурґу, котрий говорить по українськи.

Найдовше істнуючий, найуспішніший і заслугуючий на довіре спеціяліст недуг мужеських, котрий тутсеся знане і довголітну практику віддає для услуги недужим.

DOCTOR LORENZ

II. поверх, фронт.
644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
Урядові години: Щоденно від 9. рано до 8. веч. В Пятницю від 9. рано до 8 веч. В неділі від 10. до 2.

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ

реґулює в 24 ГОДИНАХ
Кожда пачка має навиз з MIDY
Уникайте підробів

ВІДЗИСКАНЕ ЗДОРОВЛЄ

Тепер є щасливий, а думав, що не найде вже помочи.

До Д-ра Ганнона, 146 E. 14th Street New York.

З радістю повідомляю Вас, що я надужив в добрім здоровлю і я чуюсь дуже добре. Я роскажу Вам свої клопоти, які я перебув перед тим, як я зайшов до Вашого офісу. В часі коли я наїздився до Вас, я Вам не сказав цілої ноги від лікарських дотепів і Сьмерфоф від падолиста 1917 до мая 1918. Лікар не міг мені помочи і сказав мені, щоби я удався до якого доброго лікаря в Ню Йорку. Тоді мій приятель завів мене до спеціяліста, котрий мав 30-літну практику і недужих, яку я терпів. Він оглянув мене і я оставав під його доглядом від мая 1918 до серпня 1919 р. Тоді я був втратив зовсім надію, як я прийшов до Вас. Богато можна написати про мої клопоти, але я є тепер дуже щасливий. Я складаю Вам і брат мені слів до висказання Вам моєї вдячности.

З поважанням
Mr. D. OBRIEN
315 Greenwich Ave., Stamford, Conn.
27. падолиста 1919 р.

Коли терпите на якусь ново повстану або застарілу недугу а потребуєте помочи спеціяліста, прийдіть до мене безпосередньо, а я зроблю для Вас, що мі зробити і для других.

ДОВОДЖУ ДО УСПІХУ

скоро, тривало і за малу нагороду, без ніякої перерви у Вашім занятню. Мої офіси находились через довгі роки в тімсамім будинку, і мене знають як осторожного, певного і успішного спеціяліста. Одна візита в моїм офісі і точна екзамінація упевнить Вас, що я зверну Вас на дорогу яка веде до здоровля. 64—

КОЛИ ВИ ТЕРПИТЕ

нервовий розстрій, завороти, ослаблене, кровні і скірні недуги, маячиться Вам в очах, слаба память, слабі і нервні нерви, безсонність, болі в карку і кряжах, ревматизм і безвладність у руках, слабість горла, жолудка і недомагання кишок, болі невральгічні, горячку на язиці і запір, ТОДІ НАВІДАЙТЕСЬ ДО МЕНЕ.

ПРИМІНЮВАННЄ ЕЛЄКТРИКИ, ЗАШКІРНІ ВСТРІКУВАННЯ І ІНША ЛЯЩІРНІ МЕТОДИ УПЕВНЯТЬ ВАС ПРО УСПІШНИ ВИСЛІДИ ЛІЧЕННЯ

Порада зовсім даром. Прийдіть мені Не відкладайте.

DR. HANNON

СПЕЦІЯЛІСТ
146 EAST 14th STREET,
Наверти Tammany Hall, New York
Години офісові: Денно від 9. рано до 4. попол. Вечер: від 6. до 8. В неділі і признані свята: від 10. до 2. в полудне лише.

Осібний почекальний покій

ПАТЕНТИ

Пишіть по мою українську книжочку. Вишлю її БЕЗПЛАТНО. Я можу провадити Вашу патентову справу як найлучше маючи 30 літ досвіду. Пришлить свій винахід до провіреня. Стережіться нерегістрованих фірм. Пишіть ділесь до мене, яко реґістрованого адвоката, по українськи. 80—

A. M. WILSON,
Registered Patent Attorney,
310 Victor Bldg.,
WASHINGTON, D. C.

ХУСТКИ

ЛІТНІ І ЗИМОВІ, ШОВКОВІ І ВОВНЯНІ, МОЖНА НАБУТИ ПІД АДРЕСОЮ:

UKRAINIAN BAZAR,
168 East 4th Street,
NEW YORK, N. Y.

ВЕЛИКІ ГРОШІ

можливі для кождого читателя КРОНІКИ ДЛЯ ВИНАХОДИТЕЛІВ. Одновний нумер і рада ДАРОМ. Містить в собі ЩО ВИНАЙТИ І ЯК ВИНАХІДКИ ОБЕРНУТИ В ДОБРІ ГРОШІ. Користайте зараз.

Пишіть до: 60вс—
THE INVENTORS PUBLISHING COMPANY, Dept. Sw.
298 Spring St., New York City.

ПОДЯКА.

Отсею дорогою складаю щиру я сердечну подяку Всвят. Отцю Адміністратору і Отцям Духовним за щедрі жертви, які вони зложили на скринку для маленького Мирона Тимкевича, сина покійного дякоучителя, Филипа Тимкевича, з нагоди духовного зїзду у філядельфії.

На сю ціль зложили слідуючі отці добродії: П. Понятишин, Л. Левицький, Я. Строцький, М. Паздрій по $5.00; М. Кінаш, М. Кузів по $3.00; В. Обушкевич, М. Залітач, М. Проґран, І. Велиґорський, А. Снико, Е. Сидоряк, О. Ковальський, А. Пик, Ф. Соловій, В. Держируку, С. Миляник, С. Вощишин, Ф. Чаплинський, В. Лотович по $2.00; О. Бернацький, І. Дженджера, П. Єзерський, М. Олексів, І. Мальовський, І. Фекула і Е. Барторі по $1.00.

При кінци дякуємо окремо Всч. Отцю Канонїку Л. Левицькому за це, що занявся цею збіркою. Рівнож сердечно дякуємо добродієви Г. Курдидикови, за дар який зложив в сумі $10.00 на руки Мирона Тимкевича в своїм офісі під ч. 318 Бродвей в Ню Йорку.

Мирон Тимкевич, син,
Кароліна Тимкевич, матір,
19 Sherman St., Passaic, N. J.

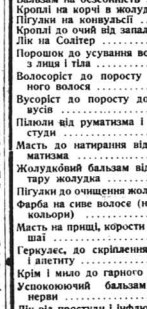

ЛІКАРСТВА АПТИКИ СВ. МИХАЇЛА

Молодість Бальзам	$5.00
Бальзам на подвигнане в середині	3.00
Бальзам на безсонність	2.00
Кроплі на корчі в жолудку	2.00
Пігулки на конвульсії	5.00
Кроплі до очий від запалення	2.00
Лік на Солітер	5.00
Порошок до усування волося з лиця і тіла	1.00
Волосоріст до поросту чорного волося	2.00
Вусоріст до поросту довгих вусів	1.00
Пілюли від руматизма і простуди	3.00
Масть до натирання від руматизма	2.00
Жолудковий бальзам від катару жолудка	2.00
Пігулки до очищення жолудка	1.00
Фарба на сине волосє (на всі кольори)	3.00
Масть на прищі, корости і лишаї	2.00
Геркулес, до скріплення сил і апетиту	2.00
Крім і мило до гарного лиця	1.25
Успокоюючий бальзам на нерви	2.00
Лік від простуди і інфлюенци	3.00
Бальзам до очищення зіпсутої крови	3.00
Пігулки від болю голови	2.00
Порошок на пітнючі ноги	1.00
Лік від гемороїдів	2.00
Масть до катару в носі	1.00
Краплі до болю зубів	1.00
Лік проти болю в горлі	1.00

Окрім всіх тих ліків, що тут подано, маємо всякі другі ліки проти всіх хронічних і заданених хорób. За всі наші ліки даємо повну нашу гарантію. Пишіть по катальоґ.

Хто пришле відразу 10 дол. на рідкі средства, вишлемо ДАРОМ дуже добрий дарунок. Як ви хорі на якунебудь слабість пишіть мені сейчас, а ми вам поможемо. Листи і мoні-ордери на гроші належить адресувати до: 147чс—

ST. MICHAEL MEDICINE CO.,
Dept. D.
CARLSTADT, N. J.

УВАЖАЙТЕ НА СВОЄ ЗДОРОВЛЄ!

Не чекайте аж захорієте. Кожда мала признака слабого здоровля є звичайно наслідком жолудкових недомагань, які в многих случаях доводять до поважної недуги. 80—

HOFFMAN BITTER WINE
(ГІРКЕ ВИНО ГОФМАНА)

управильнить ділане кишок, вичистить жолудок, прочистить кров, усуне болі голови, дасть добрий апетит, кріпкий сон, зміцнить нерви і дасть Вашому тілу житевої сили. Це зробить Вас неприступний на всякі недуги. Спеціяльно поручуване для немічних людий.

ЖАДАЙТЕ ЛИШЕ

HOFFMAN BITTER WINE

не беріть ніяких підроблених вин. Ціна $1.50 за бутельку, 6 бутельок $7.50, 12 бутельок $14.00. Продаєсь в аптиках, більших склепах або впрост у фабрикантів.

PARTONAL DRUG & CHEMICAL CO., Inc.,
44 Prospect St., Yonkers, N. Y.

WAR AMONG SLAVS.

A Historic Struggle Renewed, and Their Common Enemy Will Profit.

To the Editor of N. Y. Times:

The Polish-Russian-Ukrainian conflict of today reminds us vividly of the traditional Slavonic difference, the Slavianskaya rozn, when Slav brothers were madly fighting one another for the benefit of the Prussian King. There is namore Prussian King, yet the Slavs are fighting one another today as senselessly as ever before and for the benefit of their same common enemy, Germany.

Poland has just been resuscitated by the Allies. Very well. "No, it is not enough," whispers in her sear the German Satan; "you must grasp right away the lands where your eagle was soaring in olden times—Kiev, Vilna, and even Moscow; you must rule 'ot moria do moria,' from the Baltic to the Black Sea." And the Polish legions madly rushed ahead, allured by dangerous illusions.

"We must make our friends the Ukrainians safe and independent from their traditional tyrany, Moscow," the Poles explain. The Poles and the Ukrainians are friends! Those who have hot studied Polish history will do well to read "Taras Bulba" by Gogol, the greatest Ukrainian writer. They will see that there was a time when there were no more bitter enemies than the Poles and the Ukrainians. And again, the Poles count 20,000,000 and the Ukrainians fully 40,000,000. Who should protect and who be protected?

And the Russia of today? She does not exist. The Russian giant is paralyzed, chained and gagged. He does not move and is not heard. And those who rule there accidentally and for the time being are not Russian at all. Is it not significant that the other day when it was necessary to appeal to Russian offices to save the people of Russia the Bolshevist eaters wisely hid themselves behind the Czarist Generals, Brusilov, Polivanov and others? Indeed, it would be too grotesque for the apostles of the international proletariat to come up for defense of a single Russian nation. Bolshevism, a parasitical growth on the Russian giant's body, soon will be cut off. Then with his traditional good sense the giant will settle the Slavonian differences to general satisfaction. It is not for foreigners to solve the Slavonian problem.

PETER J. POPOFF.
Minnewaska, N. Y., July 23, 1920.

ВІСТИ З УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ

(На підставі старокраєвих часописий).

Місія міжнародного Червоного Хреста на Україні.

Дня 4. червня приїхала до Камянця місія міжнародного Червоного Хреста, якого комітет перебуває в Женеві. Місія має на меті цілковиту допомогу українському населенню, головним чином в боротьбі з пошестями, для чого місія привезла богато санітарного майна, ліків, матеріялів та приладів до дезінфекції. На чолі місії стоїть д-р Штірлер, а в склад її входять два лікарі і 3 сестри жалібниці.

Разом з місією міжнародного Червоного Хреста вернув з закордону персонал місії Українського Червоного Хреста, яка перебувала в Німеччині на чолі з д-ром Холодним.

Міжнародний Червоний Хрест оголосив, що визнає місію Українського Червоного Хреста за братню собі українську організацію.

БОГАЧЕВА БІДА.

Йде старий, синий жебрак
від хати до хати,
як звичайно просить він,
щоб що небудь дати.

Приходить до брами,
побожно клякає,
богач собі пирожки
смачно заїдає.

А як молитву скінчив,
руки в гору зносить
і хліба хоч би кусок
у богача просить.

Нема хліба! — каже той,
нема, не жартую,
видиш сам, пироги їм!
бідую — бідую.

М. Левків.

МІСЦЕВІ ОГОЛОШЕНЯ.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕНЯ.

(В сій рубриці містимо оголошення театральних представлень, концертів і забав, не подаючи у них точок програми, імен осіб беручих участь і без ловних поклонів).

DETROIT і HAMTRAMCK, MICH. — Спів. Драм. Тов. Ів. Котляревського відіграє в неділю, 15-го серпня (августа) 1920 р. в гали Українського Хаму, 22 Grayling Ave., Hamtramck, Mich. НАЙМИЧКА, драма в 5-ох діях зі співами, Ів. Тобілевича. Режісер Д. А. Вступ 75 і 50 центів. Початок о годині 7.30 вечером. Проситься о численну участь. — КОМІТЕТ. 95-96

ХОЧЕТЕ
їхати до старого краю?
ХОЧЕТЕ
спровадити родину з краю?
ХОЧЕТЕ
вислати рідні грошеву поміч?
ХОЧЕТЕ
переслати яку провну справу з старому краю? 80—
То приходіть або пишіть до АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО БЮРА В НЮ ЙОРКУ.
AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.,
80 East Seventh Street,
New York City.
(Adv.)

Columbia

Українські Рекорди.

ПРИСЛУХУЙТЕСЬ СИМ ЗНАМЕНИТИМ СМІХОМОВЦЯМ У ВЛАСНІЙ ХАТІ

10 Inch $1.00

E-4655 { Пяниця. Іван Петляк і Галя Письменна. / Очеретом. Іван Петляк і Галя Письменна.

E-4245 { Ой, ти місяцю, зоре. Д. Медовий, тенор. / Хата моя рубленая. Д. Медовий, тенор.

Колиб Ви гостивши своїх приятелів у своїй хаті, побачили нараз у дверах Вашої хати Івана Петляка і Галю Письменну, сих двоє знаменитих українських сміхомовців, навідуючихся до Вас, чи не спросилиби Ви їх заспівати? Бодай заспівати „Пяницю". А як це заспівали би „Очеретом", Ви посідали би з утіхи! Таку втіху дадуть Вам рекорди Колюмбії. Покажіте їх, а опісля купіть і веселіться сими артистами у власній хаті та знесе знаменитий український тенор, співає дві гарні любовні пісні, найбільше улюблені пісні Співолюбителів. Сі рекорди переймають кождого сміхом і розвіюють всяку тугу.

ТУТ ПОДАЄСЬ ПОВНУ МУЗИЧНУ ПРОГРАМУ ДЛЯ ВАШОЇ ХАТИ

E-4641 { Літна ніч. Гавайський дует ґітар. / Альпейський Фіялок. Гавайський дует ґітар.

E-4642 { Любов і гроші. Вальс. Російська Орхестра Балалайки С. С. Самуєльса. / Популярні Неаполітанські Мельодії. Російська Орхестра Балалайки С. С. Самуєльса.

E-951 { Реве та стогне. Григорович, баріton. / Ой, у поли керниченька. Григорович, баріton.

Спитайте у Вашого продавця о новий катальоґ Міжнародної Інструментальної Музики

Кождий продавець Columbia радо відограє для Вас сі рекорди вовсім безплатно. Він дасть Вам також катальоґ українських рекордів Columbia. Жадайте їх у него.

Рекорди Колюмбії віддають найліпше голос на Колюмбія Ґрафонола. Ціна $32.50 до $2.100.00.

Коли купуєте плити, то жадайте тільки плити „Колюмбія" і подайте число плити.

Звертайте увагу на сю торговельну марку на всіх плитах Колюмбія.

COLUMBIA GRAPHOPHONE COMPANY

Columbia Records Grafonola

ВИТНІТЬ ПОВИСШЕ ОГОЛОШЕНЄ, ЗАЗНАЧІТЬ ХРЕСТИКОМ У СІМ ОГОЛОШЕНЮ ТОЙ РЕКОРД, ЯКИЙ ВИ ХОТІЛИБ КУПИТИ, ВИПИШІТЬ ПОНИСШЕ СВОЄ ІМЯ І АДРЕСУ І ВИШЛІТЬ ЦІЛЄ СЕ ОГОЛОШЕНЄ ДО НАС ВРАЗ З ЧЕКОМ, ЕКСПЕРЕСОВИМ АБО ПОЧТОВИМ МОНЕ ОРДЕРОМ НА ПОКРИТЄ НАЛЕЖИТОСТИ ЗА ВИБРАНІ РЕКОРДИ, А МИ ВИШЛЕМО ВАМ СІ РЕКОРДИ СЕЙЧАС ОПЛАЧЕНО ЧЕРЕЗ „ПАРСЕЛ-ПОСТ".

ІМЯ .....
УЛИЦЯ І ЧИСЛО .....
МІСТО ..... СТЕЙТ .....

Адресуйте лист до:
WIDENER'S COLUMBIA SHOPS, Dept. Fl. 13, 411 Fifth Avenue, NEW YORK CITY.

ЧОМУ ВИ ПОВИННІ КУПУВАТИ ШИФКАРТИ ДО КРАЮ ЛИШЕНЬ В НЮ ЙОРКУ?

БО В НЮ ЙОРКУ вздаєте на корабель, а крім того маєте ще полагодити і другі справи.

УКРАЇНСЬКО-ЕВРОПЕЙСЬКА ТРАНСПОРТОВА КО.

в Ню Йорку заопікуєсь від часу Вашого приїзду до Ню Йорку на стацію, аж поки не всьдете на корабель. ПЕРЕВЕЗЕ І ПЕРЕТРИМАЄ Ваші пакунки, постараєсь Вам о пашпорт, поможе при оплаті податку, завізує у всіх конзулів пашпорт і вишле Вас найлішим кораблем на Гамбург або Ротердам, до рідного краю. МИ НЕ ЖАДАЄМО БІЛЬШЕ за шифкарти як другі се роблять, але продаємо по компанійні ціні, бо ми єсьмо правними заступниками корабельних компаній. ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ по найнизшій денним курсі в повною порукою. 79—

Пишіть або зайдіть до дравдивого Українського Бюра на адресу:

EUROPEAN TRANSPORTATION CO.
106 AVENUE A NEW YORK CITY
(межи 1ст 6-ою і 7-ою улицею).
ЮЛІЯН ПАВЧАК, співвласти́тель.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

Оголошення женитьби не приймаєсь. — За одно поміщенне платиться 10 центів за стрічку (5 слів), два і більше поміщень 7½ цента за стрічку від кождого поміщеня. Після сих цін на дворазове оголошенне з 6 стрічок належить прислати $1.00. Оголошення продажи фарм приймається лише такі, коли в них є подана сама ріль яка є на продаж, інвентар, запаси, положенне і ціна. Рішучо не приймаєсь оголошень з всякими дивовижними описами, висловлюванне надмірної прихильности для костумера і напади на других продавців.

Не належиться ждати відповіди на листи в справі оголошень, подаваних на адресу „Свободи", бо на такі листи адміністрація не відповідає, але передає їх сторонам, які подали оголошенне. Від сторін належить сподіватися відповіди.

Пошукую свого сина ІГНАТА МИСЯЛА, котрий перебував в Мікісрикс коло Пітсбурга. Я відїзджаю до краю і хотівби з ним переписатись. Хтоби о нім знав, або він сам, зволить зголоситися до: LESIO MISIAJLO, Laquin, Pa., Bradford Co. 94-95

Пошукую свого брата ЮРКА БУГАЙЧИК, з села Біґля, повіт Турка, Гал. Перебував перед 18 роками в Пенсильванії. Хтоби о нім знав, або він сам, зволить зголоситись ласкаво на адресу: NASTUNIA BUHAJCZYK, P. O. Riverside, N. J. 91-02

ПОШУКУЮ доброго шевського робітника до реперовання черевиків. Платня тижнева $45.00. Прошу зголоситися листовно до: MICHAEL MAKOWSKI, Beckley, West Virginia. 92-95

Пошукую А. ПІНКАЛА, котрий перебував в Колянсіа, Оклагома перед двома роками а тепер має находитися десь в Пенсильвенії. Хочу порозумітись з ним в певній спреві бизнесовій, яка є корисною для него. Прошу зголоситися на адресу: MIKE KOROLCHUK, General Store, Colinsville, Okla. 94-95

Пошукую ІВАНА ВЕЛИКГОЛОВА, з села Стацова, пов. Снятин, Гал. Перебував 4 роки в Сант Сте Марі а опісля в Торонто, Канада. Хтоби о нім знав або він сам зволить зголоситися на адресу: ILASH MYKYTIUK, 240 13th St., Niagara Falls, N. Y. 93-95

Пошукую свого шваґра ПЕТРА ЗАГАРУ. Тому два місяці перебував у Гардентон, Манітоба, Канада. Хтоби о нім знав, або він сам, най зголоситься. Просю ще і на нього. ANDRUSHKO, Box 237, Clarksville, Pa. 92-95

ЩОСЬ ДУЖЕ пікавого для кавалерів і вдівців. Пишіть, залучаючи 2-центову марку на адресу: ROYAL SALES CO., Station O, New York City. 25—

Отсим подаю до загального відома, що я отворив САЛЬОН І РЕСТОРАН при Johnson Ave. під числом 258. Чи Ви страгнені, чи голодні, зайдіть до мене а зістанете обслужені як найлучше. Властитель реставрації і сальону M. PELECH, 258 Johnson Avenue, Jersey City, N. J. 91-95

АДВОКАТ
O. H. DROEGE

49 E. 7TH ST., NEW YORK
Уділяє дармо поради в всіх справах судових що дня від 4. до 8. години вечером, в неділі від 10. до 1. пополудни. 43—

ПОТРЕБУЄМО СПІЛЬНИКІВ І РОБІТНИКІВ, котрі посідають не менше $500.00 готівки і хотіли би стати спільниками і робітниками у українській фабриці виробу матеріялів до чищеня, як мила і др. Фабрика має найновійші прилади до фабрикації і дістає богато замовлень. З тої причини потребує більше капіталу і дає змогу робітникам Українцям вступити у спілку. Фабрика є в руках Українців. Інтересовані зволять голоситись по близші інформації до: THE CLEANER PRODUCTS CORP., 303 Park Building, Cleveland, Ohio. 93-95

КОЗАЦЬКЕ СВАТАННЯ

на три дії.
ЦІНА 25 ЦЕНТІВ.
Замовляя висилайте враз з грішми на адресу: „SVOBODA",
82 Grand Street, Jersey City, N. J.

ПРАВДИВІ ВІДОМОСТИ З РІДНОГО КРАЮ ПОДАЮТЬ

КРАЄВІ ЧАСОПИСИ

Громадська Думка, Вперед, Земля і Воля, Наша Мета, Професіональні Вісти, Шлях, Світ Дитини. Если інтересуєтеся старим краєм, читайте сі часописи і присилайте на них передплату. Ми вишлемо вам 10 чисел за 50 цнт., 19 чисел за $1.00. Пишіть на адресу:

BASIL HRYSHKO,
437 N. 6th AVE., SCRANTON, PA. 90-99

ХТО МАЄ ЗАМІР спровадити знакомих або родину з краю до Америки а жадає інформацій в тій справі, хай зголоситься до: 43—

LAW OFFICE,
49 E. 7th Street, New York City.

ДАРОМ

вишлемо кождому нову мапу України, хто пришле 5 адрес своїх знакомих і 10 цнт. на кошта пересилки. 83,90-95

THE STANDARD BANK,
59 Avenue B, New York, N. Y.

НАДЗВИЧАЙНА ОФЕРТА.

ДЛЯ ОСЛАБЛЕНИХ МУЖИН.

Потребуєте післати нам лише 50 центів.

Ослаблені мужини як також нервові, пістануть радикально і раз на все вилічені через ужитє средства NOVO. Є се, можна сказати, чудове средство, яке вилічило вже тисячі недужих мужин. Коли Ви є недужі, коли доклаєте Вам нервове ослаблене, коли утратили силу, коли маєте меланхолію, нині руки і ноги, біль голови, запір, диспепсію, слабість нирок або инші недуги каналу гринного, непрежні сни, боязнь стрічатися з людьми, як се роблять другі, то пістанете здоровлені при помочи средства NOVO Се средство в розмірно короткім часі зробить Вас сильним, здоровим і щасливим, так що будете вспі уживати всякі приємности житя. На доказ і для переконаня Вас о сім, що NOVO средство се дійсно здіяє, вишлемо Вам ДАРОМ таку скількість сего средства, що Вам вистане на 15 днів, якщо пришлете нам свою адресу і ім, як також 50 центів в почтових марках або готівкою на оплачене почтової пересилки і опакованє. Просимо звернути увагу на се, що се не мала проба пачка, але комплетний запас, вистарчаючий на 15 днів, який дуже часто вистарчає на лічене. Оферта є важна лише на ограниченій час. Напишіть до нас безпровочно, надиймаючи часопись, в якій Ви читали се оголошенє а ми вишлемо Вам сейчас згадане средство.

Novo Company, Dept. 23,
BOX 4009, PHILADELPHIA, PA.

ШИФКАРТИ НА УКРАЇНУ

ДНЯ 10, 17, і 27. СЕРПНЯ
(дорога без пересідання до Гамбурга, Бремен, Антверпен і Гданьска
ВІДХОДИТЬ
Корабель НЮ АМСТЕРДАМ
Маємо 300 місць ДЛЯ УКРАЇНЦІВ
Наш представник поїде з Вами до Галичини.

ВИРОБЛЯЄМО ПАШПОРТИ НА УКРАЇНУ.

Користайте з нагоди; дорога найкоротша і найтанша.—Забезпечіть собі місце на тім кораблі і пишіть зараз по близші інформації на адресу: 89-100

UKRAINIAN STEAMSHIP AGENCY
93-95 EAST 3rd STREET,
NEW YORK, N. Y.

DR. SPILLINGER
СТАРИЙ СПЕЦІЯЛІСТ
ВСІХ МУЖЕСЬКИХ І ЖІНОЧИХ НЕДУГ
старанно балає і лічить.
153 EAST 18TH STREET,
NEW YORK CITY
ГОДИНИ ОФІСОВІ: В понеділок, середи і суботи від 9. рано до 8. вечер. В инші дни приймається за попереднім порозумінєм.

ЩАСЛИВІ ДНІ!

Наступлять для тих Українців в Америці, котрі будуть знати анґлійський язик. Коли Ви до сего часу не володієте ним, то впишіться в нашій школи а в протягу 3 місяців Ви будете читати, писати і говорити по анґлійськи. Пробні лекції і подробиці висилаємо за 10 цент. грішми або марками, можна і канадійськими. Адресуйте: 95-98

FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL,
Dept. 46, 525 West 47th St.,
New York City.

DR. ІВАН СМІТ
ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ І ОПЕРАТОР.
ДОКОНУЄ НАЙТЯЖШІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУЛЯРНУ (Т. Є. КИЛУ), ЛІЧИТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУБІ ЖИЛИ, НІС, ГОРЛО, УШИ І ИНШІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН. ЕСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО МЕНЕ, ТО НАПИШІТЬ ЛИСТ І ОПИШІТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ, ЗАЛУЧІТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ.
Dr. JOHN SMITH, Jr.,
327 EAST 17TH STREET,
NEW YORK, N. Y.
Години урядові: 12—2 повол. і від 6—8 вечер, а в неділі і сьвята від 10-тої рано до 2-гої полудни.
Телефон: Stuyvesant 4493.

Dr. D. Meinwald, дентист
Лічить і виріває без болю зуби. Гарне виконанне за умірковану ціну. Говорить по українськи. 90-02
126 LUDLOW STREET,
cor. Rivington St., NEW YORK
Вхід з долішного поверха.

КРАСА! ВРОДА! МОЛОДЕЦЬ!
Се є правда, що Ви можете виглядати о 20 літ молодші як Ви дійсно є!
Недокладности і неправильности Вашого лиця, носа і уший можуть бути справдені без болю і без утрати часу. Женщини і мущини най прийдуть або пишуть по книжочку, яка описує все в подробицях. На книжочку треба післати 10 центів. Також лічу з успіхом хорих мущин і женщин з окопнебудь недуги. 25-літна практика. Офісові години: від 9-ої рано до 7-ої вечер кождого дня, а неділі до 4-ої полудни. Адреса: Dr. G. BUKKI, 407 East 58th Street, New York, N. Y. 34t-c73

УКРАЇНСЬКИЙ ДОКТОР
ДР. М. МІЛОСЕВИЧ
бувший военний доктор в старім краю. 85vc98
DR. M. MILOJEVICH,
417 WOOD STREET,
PITTSBURGH, PA.

ДО ХОРИХ ЛЮДИЙ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ
Др. Б. ТОГЕНБЕРГ,
СЛАВНИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ЗІ СТАРОГО КРАЮ.
поручає всім українцям-Українцям, що мущинам як і женщинам свої тонкощі лікарські услуги.
ЛІЧИТЬ З НАЙБІЛЬШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВЕЛИКІ НЕДУГИ ЖОЛУДКА, НЕДУГИ ЧЕРЕВА, ГЕМОРОЇ, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СИРИНИ, РІЖНІ ЗАТРОВИ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ Т. Д.
Доконує всіх найтяжші операції мущин, женщин і дітий в своїм офісі або в домі пацієнта, спеціяльно ще на "Абортуванє", при помочи спеціяліста з Відня.
Коли бо хто не міг прийти особисто, нехай пише листовно з подробицями свого недугу, а дістане поради і безплатну порадку.
На відповідь залучіть поч. марку.
Dr. B. HOHENBERG
304 — 2nd Avenue,
(між 17. а 18. улицею)
NEW YORK CITY.
Години офісові щоденно від 8-ної рано до 8-ної вечер.
Телефон: 1882 Stuyvesant.

НОВИНКИ.

Згоріла українська хата.

З суботи на неділю, 1. серпня с. р., спалилася в Картерет, Н. Дж., українська галя, яка належала до товариства „Січи". Галя була невиплачена. Асекурація не покриє довгів. В суботу вечер мали Словаки в тій гали, яку наняли, представленнє. Біль. О годині 3-тій розійшли ся всі доміа, а пів години цізнійше вибух огонь. Галя була деревляна і спалилася дуже скоро. Догадуються, що хтось, через неуважу кинув незагашене сигаро, яке і спричинило мабуть огонь.

Хто має подібні галі до винайму, повинен оглянути цілу галю і всі кути, заки замкне двері.

в. Суд в обороні лікаря.

Др. Франціско Сімісон, лікар у Люїсвіл, Кентоки, заскаржив до федерального суду в Лексінтон прогібіційного директора за те, що він не хотів видати йому бажаного числа блянкетів на алькогольні рецепти. Суд станув по стороні обжалованого і видав декрет, що кождий лікар має право видавати стільки алькогольних рецепт, скільки йому вгодно.

Зоружені бандити обрабували купальню.

Минулого четверга рано пять бандитів заїхали автомобілем перед купальню „Ленокс", 135-137 Вест 115-та улиця в Ню Йорку, увійшли сміло до офісу сеї купальні і крикнувши „руки в гору", загнали пятьох службовців під стіну, а відтак забрали з реґістра 150 долярів і всі дорогоцінности, які 175 купаючихся гостий передали до сховку управителеви. Вартість зрабованої готівки і ріжних дорогоцінностий виносить $7.000 до $10.000. При тій операції бандити побили трохи управителя купальні і двох инших службовців.

Пиянство між автомобільовами стейту Ню Джерзи.

З Трентону (столиця стейту Ню Джерзи) доносять, що число людий, котрі стратили поволєнєнє на їзду автомобілем з тої причини, що були пяні підчас кермовання самоходами, виносить від січня біжучого року, відколи стала обовязувати вісімнайцята (прогібіційна) поправка до конституції, два рази стільки, що за цілий минувший рік. В одним лише дни минулого тижня відобрано ріжним людям 16 позволень (лайсенсів). Комісар моторових поїздів Ділд заявляє, що скількість пяних автомобілістів зростає у такій мірі, що винуватих треба буде карати не тільки відобранє автомобілевого дозволу, але й вязницею.

Облава на чорного злочинця.

В місцевости Валеї Вю, Кентоки, 28-літний мурин Буфорд Мондей вдерся в понеділок рано силою до дому Карла Савера, а, знасилувши його 16-літну жінку, задурманивши її якимсь порошком, киненим їй в лице. Нападена жінка, котра леда день має стати матірю, відзискала притомність щойно в середу (4. с. м.) і розказала людям свою пригоду. За злочинцем шукають тепер дуже пильно кількасот фармерів і повітових урядників, зоружених у стрільби, щцурки і вили. Пошукуванє відбувається рівночасно аж у трох повітах. Мондей був передше в армії і відбув военну кампанію у Франції.

Проклямовано Дня Вандрівців.

Президент Вілсон видав проклямацію, у якій він „пропонує і взиває", щоби день 21. грудня був святкований в цілих Злучених Державах яко „300-літна річниця прибутя Вандрівців до Плимут в 1620 році".

Замкнули дві кравецькі фабрики.

Дві великі кравецькі фабрики в Ню Йорку замкнули властителі з тої причини, що дрібні склепи з одінєм перепоїлені матеріялом, бо публика не хоче купувати убрань. З приводу замкненя тих двох фабрик стратило своє щоденне заняттє 4.000 робітників. Асистент генерального прокуратора Пальмера, Говард Фіґґ, твердить, що кравецькі гуртівники замикають свої фабрики тому, щоб удержати дотеперішні високі ціни на одяги.

В сімох днях через Полудневу Америку.

В житє увійшов новий розклад їзди на зелізницях полуднево-американських, при помочі котрого можна відбути 1900 миль від Буенос Айрес до Аріка або через цілу суму Полудневої Америки в сімох днях. Білет зелізничий, на американські гроші, коштує лише $85.10. Подорожним запевняють зелізниці певні вигоди, хотяй не так великі, як в пульмановських вагонах.

Новація в конструкції бальонів.

Випродуковано тепер новий матеріял, котрий має бути застосований при конструкції бальонів воздухоплавних. Матеріял сей є тканий з ниток шовкових, льняних і бавовняних, напущених гумою. Доси уживано лише шовкових ниток.

Штучна шкіра.

З причини великої дорожні шкіри зачали робити старання, чи би не можна випродукувати подібного матеріялу, котрий міг би заступити шкіру, і остаточно старання ті зістали нагороджені добрими наслідками. Та „штучна шкіра" є матеріялом, витканим дуже добре з бавовни, котрого одна сторона пригадує внутрішнє викінчене природної шкіри, а друга є покритя веретвою, здається з гуми спрепарованої, і запевнює ціпкість еластичність на нечо схожу на мокалість.

Заповідь нових копалень міди в Канаді.

В кількох місцевостях північної Канади спостережено мідь і дрібні ті відкриття кажуть догадуватися, що в тих околицях находяться невикористані ще поля мідяні. Спеціяльні студії над найденими кусниками міди кажуть думати ґеольоґам, що та формація є подібна до околиць озера Супіріор, зашого загально зі своїх богатств кольальних. Нова місцевість лежить на схід від „Грейт Бер" і розтягається здовж ріки, котра впадає до „Корпорейшен Голф".

Газолінвий трамвай.

На побережу Пацифіку почали курсувати поміж містами трамваї при помочі газолін. Виравді пристосованє газолін в тім напрямі не є нічим новим, та однак ті нові трамваї становлять один великий крок наперед. Той трамваєвий віз є на 40 стіп довгий і складається з комірок, де міститься машина, з палярні, тоалетової кімнати і спільної кімнати для подорожних. В трамваю можна помістити 32 особи, а позаяк кошт удержання його є малий, то надається він дуже до їзди на більшу віддаль. Мотор шістьциліндровий в силі 60 коний поручає ґазоліна. Нормальна скорість виносить 29 миль на годину, беручи під увагу криві дороги; по простій дорозі новий сей трамвай може зробити 40 миль на годину.

Коркова постіль.

Промислові фірми еспанські впровадили в житє уживток корків в небувалий доси спосіб. Матеріял корковий по відповідним спрепарованю може бути уживтий яко субститут за вовну, а іменно при виробленю подушок, матераців і т. п. Фабриканти кажуть, що гора постіль є не лише лекша від вовняної, але є много більше санітарна. Позатим застосовано рівнож корок в промислі ткацькім. Матеріял сей кружиться на муку при помочі спеціяльних хемічних процесів і очищується, запечатуючи йому звичайно еластичність і по-тім веретвою, обертєм між ним плахти вовняної тканини, перепускаючи то все через прасу.

Кінь не тратить вартости.

В Ілінойс засновано товариство, яке в протягу трох літ має видати $250.000 на оголошення економічної вартости коня. В супротивности до того власти міста Данвер видали закон, заборонюючий показуватися з конем на улицях, ніби тому, що кінь не робить того, що автомобіль. Люди звичайно у всьому бувають крайними. І здавалось, що, автомобілі та тракторі причиняться до зменьшення числа коний, але так не є. Хотяй машина заступила в дечому коня, то вартости сеї тяглової худоби не зменшить ніщо.

Обчислено, що в Злучених Державах є 26 мілінів коний, або один кінь припадає на чотирох мешканців сеї республіки. В 1919 році на фармах Злучених Держав було коний більше о 20.000 ніж 1917 р. Виходить отже, що число коний з кождим роком прибуває, а не убуває, а автомобілі не є ще занадто великими конкурентами коний.

Повісили хлопця.

До чого допроваджують кіна у вихованню дітий, особливо хлопців, може послужити випадок, який лучився в околицях пірнейських гір (Еспанія). Кілька хлопців віком від 10 до 12 літ бавилися разом і один з них піддав думку забавитися в те, що вони бачили на кіні (мувінг пікчер). Вони вибрали якраз на своє представленє драму, де відбувається вішанє. Один з менших хлопців виступив в ролі чоловіка, котрого мали лінчувати. Він став на крісло, пертий товстою хлопцем і йому закинено на шию шнур, який був міцно прикріплений до дерева. Якось крісло під його ногами схибилося і він почав в повітрю. Зищив він крик, та заки позиканно найблизшу жінку, котра чимскорше перерізала шнур, хлопець вже не жив.

Обчислено, що десять тисяч пятьсот акрів лісів зтинається кождого дня в ціли фабрикациї паперу.

В цілому світі уживається щоденно до чотири мілінів ґол або 1.400,000.000 річно.

ЯК ПОВСТАЛА НАФТА.

Коли ви дивитеся на ясну і веселу полумінь лямпи, чи застановляєтеся над тим, відки береться той плин, котрий називаємо нафтою?

Давно-давно, в старині, були дуже великі ліси, ріки і моря. В усіх тих водах жили ріжного рода риби і сотворіння, нераз дуже великі. Людий тоді було мало на світі, ніхто отже не нищив тих сотворінь.

Підчас страшних переворотів і змін в часі потопу, коли ліси запалися а моря повивалися, ті сотворіння засипала земля і задушила їх своїм тягаром так, що вони видали з себе всі свої товщі. Тоші ті сплинули так, як спливає сирватка з свіжого сира, коли його придушимо каменем, і утворився густий плин, котрий поволи спливав в ріжні заглубини землі.

Сей плин називається скальним олієм, а нафта, то власне очищений скальний олій.

Відшукувши або натрафивши случайно на місце, в котрім знаходився сей скальний олій, люди з великим трудом пробивали землю величезними свідрами, а відтак закладали помпи і помпували сей плин, котрий тоді був густий, сірий і доперва по старанним очищенню ставався прозорим і тратив майже зовсім свій немилий запах, та міг служити людям доужитку.

В деяких місцевостях нафта в поєтаці т. зв. скального олію витрискує звід землі. Так буває в Америці, на Кавказі і в нашій Галичині. Отже нафта, котру бачимо в лямпі, була колись аж на Кавказі або в Америці.

Нафти уживамо до освітлювання улиць, помешкань, до огрівання малих печий і кухонь. Пекно кождий з вас знає ту білу або жовту масть, котрою мати смарує вам зимою лице і руки, коли вони попукають від морозу, або коли поганий лишай розсадовиться на вашій шкірі. Та масть те все гоїть. С це вазеліна. Робиться її з нафти і очищується старанно зі всіх немило воняючих частий.

При очищуванню нафти отримується також плин, зв. бензиновий, з котрим треба дуже осторожно обходитися, позаяк дуже легко запалюється.

Так отже бачимо, що богато труду поносять люди, заки видобудуть нафту з землі і відвдадуть її до нашого ужитку.

ГАЛИЧИНА ВЖЕ ВІЛЬНА ВІД ПАНОВАННЯ ПОЛЬСЬКОЇ ШЛЯХТИ.
РОБІТНИКИ і СЕЛЯНИ самі тепер господарують на своїй землі. Тому тепер найлучша пора вертати до Краю.
ПО ПАШПОРТИ, ШИФКАРТИ і інформації в ріжних справах звертайтесь лише до нас, бо ми даємо Вам СОВІСНУ ПОРАДУ і РЕТЕЛЬНУ ОБСЛУГУ. 92cv—
S. KOWBASNIUK, 244 Avenue A, cor. 15th St., New York, N. Y.

ЛЮБИТЕЛІ МУЗИКИ!
Зайшла на весь світ нюйоркська першорядна фірма
КАРЛЬ ФІШЕР,
поручає українському загалови свій
СКЛАД МУЗИЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ І ВСЯКИХ МУЗИКАЛІЙ.
Продає всякі музичні інструменти, прибори, ноти, методичні підручники для науки музики на всяких інструментах і взагалі все, що входить в обсяг музики. 133c—
Як поодинокі люди так і ті, що організують музичні кружки, смичкові орхестри і банди на дутих інструментах, найдуть у тім складі все для них потрібне, а також дістануть всякі інформації для закупна відповідних інструментів і як учитися грати.
Ся фірма отворила український відділ, який веде всяку переписку зі сторонами в українській мові. Тож сміло звертайтесь з своїми потребами до тої фірми в українській мові. Інструменти і музикалії висилаємо на жадане. Весь товар досконалий, а ціни умірковані. Адреса:
CARL FISCHER, COOPER SQUARE, NEW YORK, N. Y.

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО В ФІЛЯДЕЛФІЇ
ЄСТЬ ОДИНОКИМ УКРАЇНСЬКИМ ОФІЦІЯЛЬНИМ РЕПРЕЗЕНТАНТОМ ВСІХ КОРАБЕЛЬНИХ ЛІНИЙ В АМЕРИЦІ.
ПРОДАЄМО шифкарти на всі лінії до краю і з краю до Америки—ПОМОЖЕ вам спровадити вашу родину з краю.—ПОЛАГОДЖУЄ всякі нотаріяльні і правні справи.—ІНФОРМАЦІЇ в справі пашпортів.—ВИСИЛАЄ ГРОШІ до краю чеками в долярах.
В кождій справі кождий Українець в Америці повинен звернутися тільки до свого українського товариства Американсько-Українського Бюра в Філядельфії. Адресуйте: 84,86c—
AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, Inc.,
322 NORTH 8TH STREET, PHILADELPHIA, PA.

ЧИ МОЖНА ЛІЧИТИСЬ БЕЗ МЕДИЦИНИ? ТАК, МОЖНА.
Я лічу всякого рода хороби без медицини і то скорше як при помочи медицини. Переконайтесь. 92—
DR. ANDREW BORAK,
CHIROPRACTOR,
335 E. 18th ST., NEW YORK CITY
ГОДИНИ УРЯДОВІ: Вечером від 6-ої до 9-ої, в неділі і сьвята від 12-ої до 3-ої полудни. Також за попереднім умовленєм.

ДОБРА ВІСТЬ ДЛЯ НЕДУЖИХ
120 EAST 29TH ST.
(близько Лексінтон Евеню).
Я перенїс свої офіси до власного будинку під цим адресом. Попит за моєю лікарською услугою став так великий, що мій льокаль оказався ріжучо за малий для обсугти сильно зростаючої мені клієнтелі. Коли Ви терпите на ослабленє нервів, бите серце, ослабленє легких, примару утому, запоротъ, біл голови з наченєм, ослабленє чакрів тіла, гнилі рани, чирони, нагар, біл горла, біл жовтуха і гриші? Сї недуги як і много инших є чистим нервовим призначенєм наблизшого хорого утрати здоровля і сили. Від лічіть лічению в початках доброму лікареви.

Важні уваги.
Лічени лікарями і приняли застрілювання в кров-серцеви вакцинки і бактеріоны, які я уживаю, заневнює добрі результати. Порадитесь мене перед. Не відкладайте на другий день.
Недужі мущини і женщини. Не терпіть. Не завеликайтесь. Прийдіть до мене що нині і зверніть на дорогу до здоровля і щастя. В многих случаях ґрозяка недуги погіршують, коли їх недостаєть сейчас лікарської поміч. Віддавтесь мені в опіку. Скористайте з мого довгого досвіду в ліченю хронічних, нервових, шкірних і кровних хвороб. Фактори просять, що я поміж тими чим людий повинні Вас вилічити, що і Вам помогу. Запрошуєм Вас відвідати мене.

Я ЛІЧУ
свіжі і хронічні долягливости, як прим. крови, шкіри і нервові хвороби, недуги жолудкові, кишок і печінки, також ревматизм, болі в крижах і ВЯЗах, болі грудей, залоз, запори, ниці і катар голови, носа і горла. НЕ ЗВОЛІКАЙТЕ, АЛЕ НАВІДАЙТЕСЬ СЕЙЧАС.

DR. LEWIS 120 EAST 29th STREET, Близько Лексінтон Евеню. NEW YORK, N. Y.

ДАРОМ! МАШИНКА ДО СТРИЖЕННЯ ВОЛОСЯ. ДАРОМ!
Не тратьте сеї великої нагоди, але ще нині замовте собі у нас книжок УКРАЇНСЬКИХ. Ми отворили великий склад з книжками всякого рода: Історії, поезиї, оповідання байки, казки, повісті, співанники, шутки, небилиці, жарти, ріжного рода молитвенники, образи історичні, взори до вишивання, переписні картки, гердамці до годинників, образи світової війни враз з стереоскопами. Також маємо вибір книжок театральних, партитури, ноти для хорів і бандуру. Одним словом чого схочете, бажаєте. Хто замовить собі у нас книжок за $5.00, той дістане машинку до стриження волося. Хто замовить за $10.00, то отримає премію: Машинка до стриження і бритву до гоління, з дуже доброї сталі. Отож не тратьте сеї небувалої нагоди. Ще нині напишіть се зголошенє і напишіть, котрі книжки нам вислати і вложіть до листа $5.00, а на другу премію $10.00 мані-ордером або в реджістрованім листі. Пишіть сейчас на понизшу адресу: 94vc104
Novelty Sales Co. DEPARTMENT KNYZOK, STA. D., BOX 124, NEW YORK, N. Y.

ЗАПЛАТИТИ КОЛИ ВИЛІЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.
Офіс оснований понад 25 літ. Не лічимо нічого лишого. Уживаємо найліших способів лічення в сьвіті. Ми се знаємо і наші пацієнти се знають. Говоримо рішучо лічить се без операції і болю. Ревматизм і всі недуги крови і нервів, без огляду як старі і такжі скоро лічить ся при можливо найчеснїйших видатках. 101—
І подумайте над сим! Ні один долар не заплатите, аж Ви зістанете вилічені.
Години урядові: від 10. до 5. У вівторки і суботи від 10. до 8.
В неділі від 10. до 1.
(Близько 75-тої улиці).
HEIDELBERG TREATMENT, 1058 Lexington Ave., NEW YORK CITY.

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ
Нема літного ремесла від автомобільового. Я є з краю довголітній і добрий механік і шофер в Америці. Хто вивчиться в нашій школі, той стане добрим механіком і шофером. Будете нам вдячні по всі часи. Зважте, що наша школа є одною з ліпших в Америці. Уживаємо до науки всі найновійші моделі автомобілів. Дешеві і вигідні кусси. Можете заробити 25-35 дол. на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і порадитися з нами. Офіс отворений і в неділі.
Записуйтеся до нашої школи. — L. Stepanoff, інструктор і механік.
Для інформації наш офіс отворений в неділі до 12. г. в пол. Пишіть по катальоґ
ARENA AUTO SCHOOL, 151 W. 54th St., NEW YORK, N. Y.

Не тратьте свого довіря -:- -:-
Задума і брак волі є наслідками довшої немочі, а котрі то наслідки щезнуть, як скіп під лучами теплого сонця, через тревале уживанє
БОСАКОВОГО ЛІЧНИЧОГО ГІРКОГО ВИНА
знаменитого лічничого кріпителя, котрого несчислені приятелі узнають за найліпший жолудковий еліксір.
БОСАКОВЕ ЛІЧНИЧЕ ГІРКЕ ВИНО
успокоїть нерви, додасть і освіжить нову кров і приверне Вам утрачену енерґію і силу духа.
Ужийте одну фляшку сего природного кріпителя, виробленого з чистих і доспілих зерен, лічничих зіл і корінців, після стародавної і досвідченої рецепти, а переконаєтеся, що
БОСАКОВЕ ЛІЧНИЧЕ ГІРКЕ ВИНО
підержить і засилить Ваше тілесне здоровлє і відмолодить душевну оспалість.
При купні питайте виключно за БОСАКОВИМ ЛІЧНИЧИМ ГІРКИМ ВИНОМ. Неприймайте підроблених вин. До набуття в кождій ліпшій аптиці, ґросерні або прямо у виторців. 83c—
BOSAK Manufacturing Co.
SCRANTON, PA.
ЦІНА:—12 фляшок за $14.00; 6 фляшок за $7.50; одна фляшка за $1.50.